

**Oriveden helluntaiseurakunnassa syksyllä 2014 pidetyn
raamattuviikon puhemuistiinpanot aiheesta**

Profeetta Elian elämä

Tilaisuudet:

su 7.9 klo 11 1. rt. (53 min)
ma 8.9 klo 18 2. rt. (77 min)
ti 9.9 klo 18 3. rt. (75 min)
ke 10.9 klo 18 4. rt. (77 min)
to 11.9 klo 18 5. rt. (67 min)

Veikko Nieminen

Pidetty puhe oli useasti muistiinpanoja laajempi, mutta toisaalta paikoin jäi ajan puutteessa melko paljon muistiinpanoista sanomatta. Puheet löytyvät netistä sivulta <http://orivedenhelluntaiseurakunta.fi/saarnoja.html>

Tekstissä on käytetty KR33/38 käännöstä ellei toisin mainita.

1. tunti: su 7.9.2014 klo 11 (ehtoolliskokous)

1. Tisbeläinen Elia, eräs Gileadiin asettuneita siirtolaisia, sanoi Ahabille: "Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison: näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta." (17:1)

1. Hahmottaaksemme minkälaisen valtakunnan keskelle Elia ilmaantui teemme lyhyen katsauksen Israelin vaiheisiin.

Egyptistä Kanaanin maahan tullut Israel koostui 12 sukukunnasta ja se säilytti yhtenäisyytensä Joosuan elinajan, tuomarien ajan (Samuel viimeisenä) ja vielä kolmen kuninkaankin, Saulin, Daavidin ja Salomon, hallinta-ajan, mutta Salomon kuoltua Israel jakaantui kahtia, eteläiseen valtakuntaan eli Juudaan ja pohjoiseen valtakuntaan eli Israeliin. Juudan muodostivat kaksi sukukuntaa, Juuda ja Benjamin, ja sen pohjoispuolella olevan Israelin muodostivat loput 10 sukukuntaa ja tämä vastasi alueeltaan suunnilleen samaa kuin UT:n aikainen Samaria ja Galilea yhdessä.

Juudan pääkaupunkina oli Jerusalem Herran temppeleineen kun taas pohjoisen valtakunnan eli Israelin pääkaupunkina oli Samaria epäjumalantempeleineen. Pohjoisen Israel säilytti itsenäisyytensä vain n. 200 vuotta Assurin vallattua ja vietyä kansan pakkosiirtolaisuuteen. Israelissa ennätti olla tuon 200 vuoden aikana 19 kuningasta, jotka kaikki olivat jumalattomia hallitsijoita ja vielä siten, että uusi kuningas oli yleensä edeltäjänsä jumalattomampi.

Ja kuin ennakkoon: Elia vaikutti pohjoisessa Israelissa sen 7. (Ahab) ja 8. (Ahasja), ehkä myös 9. (Joram) kuninkaan aikana n. 25 vuoden ajan.

2. Toiseksi kysymme kuin sulkeissa: mikä oli syynä valtakunnan jakaantumiseen?

Herra oli Mooseksen kautta antanut ennakkoon muutamia ohjeita Israelin kuninkaille ja yksi oli tämä: "Älköönkä hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois" (5. Moos 17:17). Salomo ei totellut tätä, vaan otti itselleen 1000 (pakana)vaimoa, jotka toivat tullessaan omat jumalansa ja hänelle kävi juuri niin kuin Herra oli varoittanut: "kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia" (1. Kun 11:4). Tämän seurauksena Herra vihastui Salomoon ja hajotti yhtenäisen valtakunnan siten, että Daavidin suvulle jäi Daavidin vanhurskaan vaelluksen seurauksena vain kaksi sukukuntaa, Juuda ja Benjamin, muiden erotessa niistä omaksi valtakunnakseen (11:11-13).

Näemme miten Salomon luopumus vaikutti häneen itseensä ja tämän lisäksi se hajotti valtakunnan kahtia hänen jälkeensä. Toisaalta Daavidin uskollisuus vaikutti positiivisesti tietenkin häneen itseensä, mutta tämän lisäksi se siirsi valtakunnan jakautumista myöhäisemmäksi (ei vielä Salomon aikana) ja se tapahduttuakin jätti osan valtakuntaa (kaksi sukukuntaa) hänen sukunsa hallinnassa (1. Kun 11:11-13).

Ovatpa meidän tekomme sitten hyviä tai huonoja, oikeita tai vääriä, ne eivät vaikuta vain meihin itseemme, vaan myös ympärillämme oleviin ja jälkeemme tuleviin. Tietenkin kaikkein voimallisimmin tämä lainalaisuus näkyy ensimmäisen Aadamin ja toisen Aadamin eli Kristuksen elämässä: "samoin kuin yhden ihmisen (1. Adam) lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen (2. Adam) vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi" (Room 5:18); "niinkuin kaikki kuolevat Aadamissa (1. Adam), niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa (2. Adam)" (1. Kor 15:22).

Vaikka sinä et ole verrattavissa ensimmäiseen Aadamiin etkä toiseen Aadamiin, niin sinä olet kuitenkin "aadam" eli "ihminen" – tätähän Adam merkitsee – ja sinunkin tekosi vaikuttavat väistämättä ei vain sinuun itseesi, vaan myös sinun jälkeesi tuleviin (vrt. 2. Moos 20:5-6; 2. Sam 9:7). Pidä tämä mielessäsi elämän valintoja tehdessäsi!

3. Kolmanneksi kysymme: minkälainen Israelin hengellinen tila oli Elian aikana?

Elia astui esiin jakautuneen Israelin 7. kuninkaan, Ahabin, aikana. Jo ensimmäinen kuningas, Jerobeam, oli jumalaton, ja kun yleensä uusi kuningas oli aina edeltäjäänsä jumalattomampi, niin miten jumalaton Ahab sitten 7. kuninkaana jo olikaan. Hänestä sanotaankin:

31. Ei ollut siinä kylliksi, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, vaan hän otti myös vaimokseen Isebelin, siidonilaisten kuninkaan Etbaalin tyttären, ja rupesi palvelemaan Baalia ja kumartamaan sitä.

32. Ja hän pystytti alttarin Baalille Baalin temppeliin, jonka hän oli rakentanut Samariaan.

33. Ahab teki myös aseran. Ja Ahab teki vielä paljon muuta ja vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, enemmän kuin kukaan niistä Israelin kuninkaista, jotka olivat olleet ennen häntä. (16:31-33)

25. Totisesti ei ole ollut ketään, joka olisi niin myynyt itsensä tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä, kuin Ahab, kun hänen vaimonsa Isebel vietteli häntä. (21:25)

Mutta Ahabiakin jumalattomampi oli hänen vaimonsa, Isebel, joka oli Baalin ja Aseran palvelukeskuksena tunnetun Siidonin kuninkaan ja epäjumalien ylipapin, Etbaalin, tytär, ja joka toi Israeliin tullessaan 450 isänsä kouluttamaa Baalin pappia ja 400 naisjumala Astarten (Aseran) profeettaa, joita hovi elätti (18:19) ja joiden tehtävänä oli opettaa israelilaisille näiden epäjumalien palveleminen, pystyttää niille alttareita hajottamiensa Herran alttareiden sijaan ja tappaa maasta Isebelin käskystä kaikki Herran profeetat (18:4,13-14, 30; 19:10).

Oli siinä kauhistuttava ohjelma.

Tekstissä olevan Isebelin lisäksi Ilmestyskirja puhuu toisesta Isebelistä, joka oli saanut jalansijaa Tyatiran seurakunnassa (Ilm 2:20) – ja seurakunnaksihan myös koko Israelin kansaakin kutsuttiin koko ajan aina valtakunnan jakautumiseen saakka (2. Moos 12:6; 3. Moos 16:5; Joos 8:35; Tuom 20:2; 1. Kun 8:14; 12:3) ja eteläistä Juudaa sen jälkeenkin (2. Aik 20:5; Esra 10:7; ...). Tutki onko näillä kahdella Isebelillä jotakin yhteyttä keskenään. Mielestäni niillä on paljonkin yhteyttä keskenään.

Israelin kansan tullessa Egyptistä Kanaanin maahan he alkoivat hävittämään sen asukkaita, koska heidän syntivelkansa oli täytynyt (1. Moos 15:16) ja he olivat kypsyneet tuomittaviksi. Mutta Ahabin ja Isebelin hallitessa maata jumalattomuus saavutti siihenastisen huippunsa Israelissa ja nyt vuorostaan sen, aikaisemmin Jumalan vanhurskaiden tuomioiden toteuttajan, syntivelka oli täyttymässä ja väistämätön tuomio oli lähestymässä, nyt jo nurkan takana odottamassa.

Jumalattomuus menestyy vain aikansa ja lopulta tulee aina tuomio, jolloin yksilö ja kansakunta joutuu vastaamaan teoistaan. Vain Kristuksessa on anteeksiantamus, tekojensa tuomioista vapautuminen ...

4. Neljänneksi muutama luonnehdinta Eliasta

Useasti profeetan astuessa tehtävänsä kerrotaan jotain hänen vanhemmistaan, perheestään ja sukukunnastaan, mutta tiedot Eliasta ovat niukat: hän on kuin Mel-

kisedek, jonka isää, äitiä ja sukuluetteloa ei mainita (Hepr 7:3). Kuitenkin Elian kodista kertoo jotain hänelle annettu nimi, *Elia*, mikä merkitsee "*Herra (Jahve) on Jumalani*". Hänen vanhempansa olivat näin Herran palvelijoita ja toivoivat sitä samaa pojalleenkin. Kaiken epäjumalanpalvelun keskellä tällaisen nimen antaminen pojalle oli rohkea todistus Jumalan puolesta.

Ilmestyskirjassa sanotaan Sardeen seurakunnalle: "*sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut.*" (Ilm 3:1). Mutta Elia eli nimensä "*Herra on Jumalani*" todeksi teoissaan ja sanoissaan. Ja tämän saman todistuksen "*Jeesus on Herra*" (1. Kor 12:3 RK; Fil 2:11) meidänkin tulisi julistaa elämämme kautta, teoillamme että sanoillamme, sillä "*me olemme saaneet Jumalan lapsen nimen*" (1. Joh 3:1 KR92) ...

Ympäristö muokkaa aikaa myöten ihmistä kaltaiseksi ja toisaalta tietyn tyyppiset ihmiset hakeutuvat asumaan tiettyyn ympäristöön. *Gilead*, missä Elia asui siirtolaisena, merkitsee "*kova, vahva*" (IRT), "*karkea, rosoinen*" (netti). Ja nämä määreet sopivat hyvin siihen, mitä Elian toiminnasta tiedämme. Hän "*kiivailemalla kiivaili Herran puolesta*" (19:10) ja hän oli UT:n parivaljakkonsa Johannes Kastajan tavoin yksinäinen erämaan kulkija, ehkä jopa erakkoluonne, ihmisten silmissä hieman erikoinen karvanahkapukuineen (2. Kun 1:8). Hänen sanotaan myös olleen "*yhtä vajavainen kuin mekin*" (Jaak 5:17) eli ei itsessään mikään superihminen.

Mutta kaikesta rosoisuudestaan, erakkomaisuudestaan ja vajavaisuudestaan huolimatta Eliasta tuli väkevä Herran profeetta, joka teki suuria tekoja ja jonka rukouksiin Jumala vastasi voimallisesti – koska hänen sydämensä oli oikea Herran edessä ja Herra näkee ja tutkii erityisesti sydämet (1. Sam 16:7; 1. Aik 28:9).

Jumalan käyttöön ottaman ihmisen ei tarvitse olla ajallisesti rikas, korkeasti koulutettu, älykäs, kaunopuheinen tai edustavan näköinen – Daavidkin oli inhimillisesti katsoen veljessarjansa mitättömin ja punakkana (1. Sam 16:6-7,12) muista poikkeava, mutta kuitenkin hänestä tuli Israelin historian mahtavin kuningas, koska hänen sydämensä oli oikea Herran edessä, mutta hänen suuruuttaan uhkuvista veljistään ei tullut koskaan mitään mainittavaa, koska heidän sydämensä ei ollut oikea Herran edessä. Jeesus eli maallisen köyhyyden keskellä (Luuk 2:24 + 3. Moos 12:8; Matt 8:20) ja Hänestä sanotaan lisäksi: "*Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet.*" (Jes 53:2) – ja kuitenkin Jumala mielistyi juuri Häneen (Matt 3:17; 17:5).

Jumala katsoo sinussakin ennen kaikkea sydäntä, "*tutkii sydämet*" (Snl 21:2; Jer 11:20) ja "*tahtoo totuutta sisimpään saakka*" (Ps 51:8) – kaikki inhimillinen ja ulkoinen jää tämän rinnalla kauaksi taakse.

"Elia ... sanoi Ahabille: 'Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää'" (17:1)

Ahab ja Isebel ajattelivat jo surmatessaan Herran profeetat ja hävittämällä Herran alttarit (18:30) he ajattelivat surmanneensa ja haudanneensa myös Israelin Jumalan ja Hänen sanansa. Mutta nimensä merkityksen (*Elia* = "*Herra on Jumalani*") lisäksi Elian sanojen todistus tämän pimeyden keskellä oli päinvastainen: "*Israelin Jumala elää!*"

Vastaavasti aikamme ateistinen ajattelu, liberaaliteologia, evoluutio ja muut harhaopit luulevat kuopanneensa elävän Jumalan ja saattaneensa Raamatun naurun alaiseksi, niistä on tullut pilkan ja ivan kohde heidän suussa. Aikamme tarvitaankin kipeästi Elian kaltaisia rohkeita esiin astujia, joiden todistus on selkeä: Jumala elää ja Raamatun sana on aina ja ikuisesti luotettava ja voimassa oleva.

"jonka edessä minä seison" (17:1)

Tuohon aikaan palvelijat seisoivat kuninkaansa edessä tarkaten tämän pienintäkin kädenliikettä tai sanaa lähteäkseen heti liikkeelle. Edessä seisominen merkitsi siis katsomista ja tarkkaamista, kuuntelemista ja palvelukseen valmiina olemista kuten myös Sana osoittaa: *"Siihen aikaan Herra erotti Leevin sukukunnan ... seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä"* (5. Moos 10:8; 18:5,7).

Ahab kuninkaana tiesi mitä edessä seisominen tarkoitti: kuka seiso (palvelija) ja kenen edessä seisottiin (kuninkaan) ja miksi seisottiin (palvelumääräystä odotellen). Ja juuri siksi Elia käyttikin tätä ilmaisua ja näillä sanoillaan hän välitti Ahabilille kaksi asiaa:

(1) Ensiksi sen, että samanaikaisesti, kun hän nyt seiso Ahabin edessä, hän seiso vielä suuremman kuninkaan, kuningasten Kuninkaan ja herrain Herran, valtaistuimen edessä, Hänen läsnäolossaan.

Vaikka me olemme missä tahansa ja tekemässä mitä tahansa, olemme Herran palvelijoina samanaikaisesti – näin ainakin tulisi olla – seisomassa Hänen kasvojen edessä, ei siis vain rukouksissa ollessamme, vaan aina ja jatkuvasti. Ja tämä tuokoon meidän käytökseemme kaiken aikaan oikeaa Herran pelkoa ja palvelijan mielenlaatua (2. Aik 19:7 *"Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette"*).

(2) Kun enkeli Gabriel ilmestyi pappi Sakariaalle, hän sanoi: *"Minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja minä olen lähetetty puhumaan sinulle ja julistamaan sinulle tämän"* (Luuk 1:19). Niinpä sanoillaan *"jonka edessä minä seison"* Elia julisti Ahabilille toiseksi sen, että hän ei ole liikkeellä omasta tahdostaan, ei omassa voimassaan eikä oman sanomansa kanssa, vaan hän on tullut Ahabin eteen Israelin elävän Jumalan lähettämänä, Hänen arvovalloillaan ja Hänen antamansa sanomansa kanssa – ja tässä oli Elian lausumien sanojen voiman salaisuus: *"Jumalan sana on elävä ja voimallinen"* (Hepr 4:12)

Keitä Herra siis lähettää ja keille Herra uskoo sanansa? Niille, jotka seisovat ja viipyvät kuningasten Kuninkaan kasvojen edessä, Hänen läsnäolossaan palvelijan nöyryydellä ja tarkkaavaisuudella. Herra sanookin Jeremian kautta:

22. Jos he olisivat seisoneet minun neuvottelussani, niin he julistaisivat minun sanani kansalleni ja kääntäisivät heidät pois heidän pahalta tieltään ja pahoista teoistansa. (Jer 23:22)

Elian tapaus osoittaakin: missä seisot ja aikaasi vietät, mitä silmäsi tarkkaavat ja kenen sanoja olet välittämässä, siitä riippuu sanojesi voima tai voimattomuus.

Ja mitkä olivat Elian sanat?

"näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta." (17:1)

Elia julisti näillä sanoilla kuninkaalle ja Israelin kansalle Jumalan tuomion ja kurituksen alkamisen ja vain yhtä tarkoitusta varten: jotta kansa hylkäisi Baalit ja Aserat, he räisi, kääntyisi ja palaisi takaisin Israelin Jumalan luokse.

Jumalan oli joutunut kurittamaan kansaansa aikaisemminkin lukemattomia kertoja ja näin Hän joutui toimimaan useasti tämän jälkeenkin. Psalmistan kautta Herra sanookin murheellisena:

9. Älkää olko niinkuin järjettömät orhit ja muulit, joita suitsilla ja ohjaksilla, niiden valjailta, suistetaan; muutoin ne eivät sinua lähesty. (Ps 32:9) – "Älkää olko" ja kuitenkin Israelin kansa oli ja usein mekin olemme ja siksi sanotaankin:

11. Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeenpäin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän niille, jotka sen kautta ovat harjoitetut. (Hepr 12:11)

5. Mooseksen kirjan luvussa 28 Herra oli luetellut kymmeniä erilaisia toimia, joilla Herra tulisi kurittamaan ja rankaisemaan luopiokansaansa palauttaakseen sen takaisin yhteyteensä jos rakkauden köysillä vetäminen ei tuottaisi tulosta (Hoos 11:4-5). Ja nyt suuri kysymys kuuluu: Miksi Herra valitsi tällä kertaa 54 jaetta pitkästä (28:15-68) ja täyteen ahdetusta keinovalikoimastaan juuri tämän: "ei tule kastetta eikä sadetta"?

Nostan ensin esiin kaksi vastausta valmistelemaa tapahtumaa:

(1) Herra oli vauhdittanut israelilaisten orjuudesta poispääsemistä antamalla rajujen vitsauksien kohdata Egyptiä. Useat vitsaukset – ehkä jopa kaikki – kohdistuivat egyptiläisten epäjumaliin (4. Moos 33:4): egyptiläiset palvoivat Niiliä hedelmällisyyden tuojana ja Jumala löi Niiliä ja muutti sen veden vereksi (2. Moos 7:20), he palvoivat aurinko-jumalaa ja Herra pimensi auringon kolmeksi päiväksi (10:22), heillä oli esikoisten palvontakultti ja Herra surmasi heidän kaikki esikoisensa (12:29) jne.

(2) Jakautuneen Israelin ensimmäinen kuningas Jerobeam pystytti epäjumalan alttarin uhraten siinä ja Herran tuomio oli se, että alttari halkesi ja kuninkaan uhraava käsi kuivettui (1. Kun 13:4-5).

Näissä esimerkeissä Jumalan tuomio kohdistui siis epäjumalanpalvelukseen ja siihen, mitä ihmiset pitivät jumalanaan Herran sijaan. Tuomiossaan Herra osoitti voimansa ja valtasuuruutensa näiden epäjumalien ylitse ja samalla Hän osoitti niiden palvelemisen täysin turhaksi.

Ja tällä samalla periaatteella Herra toimi päivän tekstissäkin. Ahabin ja Isebelin hallitessa maata Baalin ja Aseran palvonta oli näet noussut huippuunsa. Näitä jumalia pidettiin kasvillisuuden ja hedelmällisyyden jumalina ja näin vehreyden tuottavaa kastetta, syys- ja kevätsadetta pidettiin niiden aikaansaamina (niiden palvontamenoihin kuului myös pyhäkköhaureus ja näin hedelmällisyys tässäkin mielessä, vrt. Ilm 2:20,23; 1. Moos 38:13-26). Mutta tällä kaiken vehreyden kuivuttavalla mahtikäskyllään Herra osoitti ylivoimaisuutensa: Jos Hän kieltää profeettansa kautta kasteen ja sateen, niin Baalin ja Aseran profeetat tulevat olemaan voimattomia muuttamaan tätä tuomiota ja näin näiden palveleminen jumalina on täysin turhaa ja valheeseen perustuvaa, sillä jokainen hyvä anti, maan hedelmälliseksi tekevä kaste ja sade, tulee yksin Herralta (5. Moos 11:14; Jes 55:10; Sak 10:1; Jaak 1:17) – niin kuin sittemmin tulikin (18:41-45).

Meidänkin elämässämme Jumala toimii harkintansa mukaan tällä samalla periaatteella: Jos me Jumalan sijaan alamme luottamaan maalliseen ja ajalliseen, niillä rehentelemään ja kerskumaan, niin Jumala voi ottaa ne meiltä pois kovallakin kädellä palauttaakseen meidät takaisin nöyrään riippuvaisuussuhteeseen itseensä.

Yksi varoituksen sana on kuitenkin paikallaan. Jos näet vaikkapa lähimmäisesi talon palavan tai firman menevän konkurssiin, älä kuitenkaan salli itsesi ajatella, että se oli Jumalan rangaistusta hänelle siitä, että hän oli langennut luottamaan maalliseen ja ajalliseen. Sillä kaikki ajallinen vastoinkäyminen ei ole seurausta synneistämme eikä niiden takana aina ole Jumalan kurittava käsi – tämän osoittaa Jobin elämä (Job 1-2), Jeesuksen sanat sokeana syntyneestä miehestä ("*Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tuleman hänessä julki.*", Joh 9:3) ja Heprealaiskirjeen sanat niistä, joiden koko maanpäällinen elämä tuhottiin ja murskattiin vainoojien toimesta: "*he ... olivat liian hyviä tälle maailmalle*" (Hepr 11:38).

Jakeesta 17:1 saattaa saada sen mielikuvan, että Elia astui kuninkaan eteen julistamaan tuomion sanan juuri Herralta sen saaneena, mutta asia ei ole näin, sillä Jaakob sanoo aivan muuta:

17. Elias ... rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen. (Jaak 5:17)

Elia oli siis aloittanut tämän matkan valmistelut Herran edessä mahdollisesti jo vuosia aikaisemmin kansansa synneistä kärsien, Herran kuormaa kantaen, rukoustaistelua käyden ja Hänen asetuksiaan Herran laista tutkien. Ja vasta sen jälkeen, kun hän oli saanut varmuuden Herran tahdosta ja aikataulusta ja Ahabille lausuttavista sanoista (mikä nyt otetaan pitkästä luettelosta!), hän lähti liikkeelle, astui esiin ja julisti kaikella arvovallalla: "näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta." (17:1).

Näin se on ja tulee olla tänäkin päivänä: Kaiken hengellisen esiin nousevan ja näkyvän siemen on yleensä kylvetty kyynelin jo vuosia aikaisemmin rukousskammioiden Herran kuormaa ja tuskaa kantaen. Kysymys kuuluukin: oletko sinä valmis tähän rukoustaisteluun, tähän etukäteiskylvöön Elian tavoin, oletko valmis etsimään Herran kasvoja ja Hänen sanaansa, sitä, mitä Hän tahtoo kauttasi julistaa kansalle tänä aikana. Vain silloin, kun sanamme ovat Herran sanoja, ne murtaavat vasaran tavoin kallion (Jer 23:29) ja leikkaavat kaksiteräisen Hengen miekan tavoin kaiken eteensä tulevan (Hepr 4:12; Ef 6:17).

Palataan Eliaan. Kuninkaan hovissa pidettiin kuin tyhjästä yllättäen ilmestyneen, heille tuntemattoman miehen julistusta mitä ilmeisemmin kylähullun höpinänä ja niin hänet päästettiin tuomion julistamisensa jälkeen lähtemään sieltä rauhassa pois ilman kiinniottamista. Ja näin pitikin tapahtua.

Tänään ennätimme katsoa vain yhtä jaetta, mutta huomennä jatkamme ja katsoimme mihin Elia lähti täältä hovista ja mitä ihmeellisyyttä matkaan sisältyi.

2. tunti: ma 8.9.2014 klo 18

2. Ja hänelle tuli tämä Herran sana:

3. "Mene pois täältä ja käänny itään päin ja kätkeydy Keritin purolle, joka on Jordanin itäpuolella.

4. Sinä saat juoda purosta, ja minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä.

5. Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan: hän meni ja asettui Keritin purolle, joka on Jordanin itäpuolella.

6. Ja kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin sekä leipää ja lihaa illoin, ja hän joi purosta. (17:2-6)

"mene ... ja kätkeydy" (17:3)

Heti kun Elian julistamasta kuivuudesta alkoi näkymään merkkejä (Israelissahan oli varsinaisesti kaksi sadeaikaa: kesän kuivattamaan maahan kylvetyn siemenen päälle lankeava syyssade ja talven jälkeen viljan leikkuukuntoon kypsyttävä kevätsade, 5. Moos 11:14; Jer 5:24), Ahab ja Isebel etsintäkuuluttivat Elian ottaakseen hänet kaiken syntipukkina kiinni ja tappaakseen hänet – niin kuin he tappoivat kaikki muutkin kiinni saamansa Herran profeetat (18:10,13; 19:14). Tämän tietäen Herra lähetti Elian tätä ennen turva- ja kätköpaikkaan. Jeesuskin sanoi opetuslapsilleen:

23. Ja kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen (Matt 10:23)

Jumala varmisti Elian kätköpaikan salaisena pysymisen kahta kautta: (1) Kätköpaikka oli ulkoisilta puitteiltaan niin karu, ettei kukaan pystyisi elämään siellä ilman ulkopuolista ruokahuoltoa. Jumala tiesi tämän ja siksi Hän (2) järjesti Elialle ruokahuollon – mutta kuinka? Ilmakuljetuksena! Kun tuuli oli pyyhkinyt erämaan hiekasta Elian jalanjäljet, tuohon paikkaan ei johtanut enää uusia jälkiä. Tämä oli se toinen asia, millä Jumala piti Elian kätköpaikan salaisena.

Jumala varjeli siis Elian surmatuksi tulemiselta, koska hänen työaikansa Israelin kansan keskuudessa oli vielä kesken. Jumala varjeli Jeesuskenkin ennenaikaiselta surmatuksi tulemiselta, milloin kivittämiseltä (Joh 10:31), milloin vuoren jyrkänteeltä alas syöksemiseltä (Luuk 4:29), koska Hänen (1) kuolemansa ajankohta olisi ollut tuolloin ennenaikainen (Joh 7:30; 8:20) ja väärään vuodenaikaan aikaan tapahtuva (senhän piti tapahtua tietynä pääsiäisenä, Matt 26:2, sillä Hänhän oli Jumalan Karitsana, Joh 1:29; 7:30, pääsiäislampaamme, 1. Kor 5:7), koska (2) nuo surmaamistavat olisivat olleet väärä (Hänenhän piti kuolla ristiinnaulittuna, Matt 20:19) ja koska (3) surmapaikka olisi ollut väärä (senhän piti olla Jerusalem, Luuk 13:33; Matt 20:18).

Kun toukokuussa raamattuviikolla kävimme lävitse Johanneksen evankeliumin 11. lukua, niin näimme, miten Jeesus puhui Juudeaan menoa pelkääville opetuslapsilleen päivästä ja sen kahdestatoista hetkestä (Joh 11:7-10,16) eli Herran oman työpäivä ei pääty ennen aikojaan, ei kesken Jumalalta saamaansa työaikaa (Job 14:5; Ps 139:16; Joh 9:4).

Jeesus varjeltui ennenaikaiselta kuolemalta, Jumala varjeli Elian ja Hän varjeli opetuslapsensa ja saman Hän tekee meillekin: Hän antaa meille elinpäiviä ja varjelustaan parhaaksi katsomallaan tavallaan niin kauan kuin Hänellä on tarkoitus käyttää meitä valtakuntansa työssä. Tämä tietoisuus antakoon meille levollisuutta tulevaan ja kykyä keskittyä vain oleelliseen, Hänen palvelemiseensa.

"Mene ... Keritin purolle ... minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä ... Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan" (17:3-5)

Kun Elia kuuli Herran suusta sanat "*Kerit*" ja "*kaarneet*", niin hänen inhimillinen luontonsa nousi varmasti kapinaan: Jordanin itäpuolella asuneena hän tiesi mitä edessä oli odotettavissa ja hän olisi Keritin sijaan mennyt mieluummin vaikkapa etelärajan taakse Juudan puolelle, missä hallitsikin tuohon aikaan uskovainen kuningas Aasa tai Joosafat. Ja Mooseksen lain tuntevana (3. Moos 11:13-15) hän olisi varmasti halunnut saada leipänsä kokonaan toisella tapaa kuin kaarneiden tuomana, mutta miten suurenmoista on kuitenkin lukea miten "*hän meni ja teki Herran sanan mukaan*". Hän ei vain julistanut toisille Herran sanaa, vaan totteli sitä myös itse.

Herran sanan mukaan eläminen ja tekeminen silloinkin, kun se ei miellytä, kun sen noudattaminen merkitsee luopumista jostakin rakkaasta ja tärkeästä, on suuri haaste kaikille, mutta erityisesti meille julistajille:

22. Mutta olkaa sanan tekijöitä, eikä vain sen kuulijoita, pettäen itsenne. (Jaak 1:22)

12. ... ole sinä uskovaisten esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, uskossa, puhtaudessa. (1. Tim 4:12; Tiit 2:7)

27. vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi. (1. Kor 9:27)

"mene ... Keritin purolle" (17:3)

Elia tuli siis mennä Keritin purolle. Mitä *Kerit* merkitsee? Se merkitsee "*leikata poikki t. pois, vuolla*" (netti), "*poikkileikattu, poikkihakattu*" (IRT). Jumalalla ei näin ollut tarkoitus ainoastaan kätkeä ja suojella Eliaa Ahabin ja Isebelin vainoilta, vaan tämän paikan toinen tarkoitus oli muodostua Elia elämässä poisleikkaamisen ja vuolemissen paikaksi, missä hedelmää kantamattomat kuivat oksat karsittaisiin terveen kasvun ja runsaamman hedelmän kantamiseksi pois. Kuin Keritiin viitaten Jeesus sanookin:

2. Jokaisen oksan minussa, joka ei kannu hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän. (Joh 15:2)

Suuri kaksintaistelu Israelin Jumalan ja Baalin välillä tulitaisiin käymään Karmelilla, missä Elia yksinään edustaisi Israelin Jumalaa, kun taas Baalin puolella seisoi 450 profeetta kansajoukon ollessa katsomossa. Tähän mittelöön olisi tosin vielä aikaa reilut kolme vuotta. Mutta tämä aika tarvittiin kansan pehmittämiseen kuivuudella, jotta he olisivat Karmelin suurena päivänä valmiita luopumaan Baalista ja kallistumaan Israelin Jumalan puolelle. Mutta tuota aikaa tarvittiin muuhunkin: Jumala tarvitsi sitä itse Elia riisumiseen, kasvattamiseen ja kypsytämiseen tulevia tehtäviä varten. Ja erityisesti tässä tarkoituksessa Herra johtikin Elia ensin Keritin purolle ja sen jälkeen – kuten tulemme näkemään – Sarpatiin.

Jumalan tavassa toimia Elia kohdalla ei ollut mitään poikkeavaa: näin Hän kasvattajana on toiminut ja toimii edelleenkin. Ennen kuin (1) Mooseksesta tuli nöyrä Israelin kansan paimen, Herran täytyi riisua ja kasvattaa häntä 40 vuoden ajan erämaassa lammaspaimenessa. Ennen kuin (2) Daavidista tuli Jumalan mielenmukainen kuningas, hän joutui kulkemaan vuosia vainottuna ja takaa ajettuna erämaassa ja hänen kasvunsa johtajuuteen tapahtui pienin askelin: ensin hän paimensi uskollisesti pientä lammaslaumaa (1. Sam 16:11; 17:15,28), sitten hänestä tuli 400 miehen päällikkö (22:1-2), tämän jälkeen Juudan kuningas (2. Sam 2:4) ja vasta kaikkien näiden jälkeen hänestä tuli koko Israelin kuningas (5:3). Ja ennen kuin (3) Johannes Kastaja, jonka edelläkulkijana Elia oli (Mal 4:5; Matt 11:12-14), astui kansan eteen n. 30-vuotiaana, hänkin oli valmistautunut tehtävänsä erämassa (Luuk 1:80).

Jos me mielimme olla yhä enemmän Herran käytössä, meilläkin on edessämme tämä sama tie kuin Mooseksella ja Daavidilla, Johannes Kastajalla ja Elialla, vaikka me

niin mielellämme jättäisimme väliin nämä kipeää tekevät riisumis-, leikkaamis- ja kasvatusvaiheet ja hypätä suoraan Karmelin huipulle kaiken kansan eteen.

"Sinä saat juoda purosta ... ja hän joi purosta" (17:4,6)

Keritin poisriisuva ja kasvattava vaikutus nousee esiin ensiksi siitä, kuinka Herra järjesti Elialle vesihuollon: Herra ei tyydyttänyt Elian päivittäistä janoa vuolaan ja vakaan virran vedellä, ei syvän järven vedellä eikä vielä poutavuonnakin pulppuavan lähteen vedellä – vaan miten? Vaatimattoman sadepuron kautta, joka vielä tänään vettä juoksevana saattoi olla jo huomenna kuiva. Näin Jumala riisui Eliaa luottamasta luonnolliseen ja kasvatti häntä jatkuvaan riippuvuussuhteen itseensä, sillä huomisen veden-saanti oli jätettävä kokonaan Jumalan käteen.

"ja minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä ... toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin sekä leipää ja lihaa illoin" (17:4,6)

Lisää Keritin puron Eliaa riisuvia ja kasvattavia tekijöitä nousee esiin tavasta, miten Herra järjesti Elialle ruokahuollon.

1. Kaarneiden tuoma ruoka tuli aamuin ja illoin

Jos Herra piti autiossa erämaassa vaeltavan kansansa riippuvaisena itsestään antamalla sille päivän ruoka-annoksen aamu aamulta leiriin laskeutuvana mannana (2. Moos 16:21; 5. Moos 8:3), niin Elian kohdalla oli kyse vieläkin suuremmasta Jumalasta riippuvuuteen opettamisesta: hän sai aamulla vain yhdistetyn aamupalan ja lounaan, mutta ei yhtään enempää, ja illan tultua hän sai yhdistetyn päivällisen ja iltapalan, mutta ei jälleenkään yhtään enempää, ei mitään seuraavan aamun varalle. Näin Elian oli joka päivä aamuin ja illoin jättydyttävä Jumalan huolenpidon varaan.

Mekin elämme täydellisessä riippuvuussuhteessa Herramme: "*minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma*" (Joh 6:55). Kristus on myös meidän elämämme (Kol 3:4) ja elämänhenkemme (Val 4:20) – Jumala puhalsikin tämän paratiisissa savesta tekemänsä ihmisen sieraimiin (1. Moos 2:7) ja Jeesus puhalsi sen opetuslastensa päälle uudistaen heidät sanomalla "*Ottakaa Pyhä Henki*" (Joh 20:22).

Tätä riippuvuudenläksyä Elia sai Keritin purolla opetella oikein urakalla ja tätä läksyä mekin joudumme opettelemaan usein läpi elämämme, toisinaan tosin kovin huonolla menestyksellä.

2. Ruokkiminen oli ihme

Kaarneiden tuoma ruoka oli leipää (ei taikinaa!) ja lihaa. Koska paikan salassa pysyminen oli tärkeää, niin nuotion virittäminen olisi ollut häntä etsiville merkkisavu, täällä ollaan, joten uskonkin leivän olleen valmiiksi paistettua ja lihan kypsennettyä. Elian ruokkiminen olikin alusta loppuun saakka yhtä Jumalan suurta Eliaa kasvattavaa ihmettä:

- Kaarneet ovat pääasiassa raadon syöjiä ja niitähän riitti kuivuuden tappaessa pariaikaa laumoittain eläimiä (vrt. 18:5), mutta nyt ne keräsivät kuitenkin nokkaansa kuin vasten luontoaan valmiiksi paistettua leipää ja lihaa. Tämä oli ihme.

Meille kerrotaan, miten lisebel elätti hovinsa pöydästä 850 pappiaan (18:19). Samaan aikaan myös Herraa pelkäävä Obadja elätti 100 kätkemäänsä Herran profeettaa (18:13) ja ilmeisesti saman pöydän antimilla ja niin onkin ajateltu, että Her-

ra laittoi myös nämä kaarneet lentämään linnan avoimista ikkunoista sisään ja otaneen sieltä Elialle kuuluvan ruoka-annoksen. Vrt. mitä Sana sanoo: "*mutta syntiselle hän antaa työksi koota ja kartuttaa annettavaksi sille, joka on otollinen Jumalalle*" (**Srn 2:26**).

- Kun kaarneet löysivät leipää ja lihaa, niin miksi ne eivät syöneet sitä itse ja antaneet poikasilleen (Elia oli Keritin purolla arvattavasti yli vuoden ja tällä ajalla kaarneet saivat poikasiakin) vaan toivat ne Elialle? Tämä oli ihme.
- Ja miten ihmeessä taivaalla liitelevät kaarneet ohjautuivat lentämään juuri Keritin purolle, missä Elia oli odottamassa? Ja vastaus on tämä: Jumala oli laittanut kaarneiden navigaattoriin Keritin puron koordinaatit. Tämä oli ihme.

Jo kaksi kertaa aikaisemmin Jumala oli selkeästi laittanut eläinten vaistoon tietyn paikan koordinaatit: Aadamin nimetessä eläimiä Jumala laittoi kunkin eläinlajin edustajan vaistoon Aadamin oleskelupaikan koordinaatit, jotta tämä voisi nimetä ne kunkin luonteen mukaan (1. Moos 2:19). Vedenpaisumuksen uhatessa maata Herra laittoi arkkiin tarkoitettujen eläinten vaistoon Nooan arkin koordinaatit ja niin Nooa sai vain ohjata ne ovesta sisälle (7:8-9). Ja eikö sama Jumala ole painanut meihin taivaallisen uuden Jerusalemin koordinaatit, että silloin, kun pasuuna soi, me tiedämme mihin suuntaan lähteä, minne kokoontua!

Niin, Jumala painoi kaarneisiin Keritin puron koordinaatit – mutta vain tämän paikan, sillä olihan Herran sanonut: "*minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä*" (**17:5**). Jos Elia olisi lähtenyt tuona aikana kuljeskelemaan muualle, niin hän olisi jäänyt ilman Jumalan huolenpitoa, ilman leipää ja lihaa. Oli oltava juuri siellä, missä Jumala oli käskenyt.

Juuri näin on meidänkin kohdallamme. Kun me olemme Jumalan meille osoittamassa paikassa, niin me tulemme jumalallisella tavalla ravituksi totisella ruualla, Kristuksen lihalla ja verellä elämän leipänä ja elävänä vetenä, mutta kaikkialla muualla, missä kuljetaan oman tahdon tiellä, joudutaan elämään niukkuudessa ja puutteessa, sillä Sanaan on kirjoitettu: "*niskoittelijat asuvat kuivassa maassa*" (**Ps 68:7**).

- Mikä sai kaarneet toimimaan niin systemaattisesti, että ne toivat kerralla juuri yhden ihmisen ruoka-annoksen ja näin päivästä toiseen täsmällisesti aamuisin ja iltaisin, mutta ei muuhun aikaan päivästä? Jumala oli käskenyt niitä näin tekemään ja ne tekivät (17:4). Luomakunta tottelee Luojaansa, mutta ihminen niin mielellään haraa Hänen tahtoaan vastaan.

3. Herran ruokkimaan käskemät linnut olivat saastaisia kaarneita

Kysymme uudelleen: Mikä olikaan se lintu, jonka Herra oli käskenyt tuomaan Elialle leipää ja lihaa? Se ei ollut puhtauden ja viattomuuden symboli, valkoinen kyyhkynen (Matt 10:16), vaan kuoleman sysimusta kaarne eli korppi. Kaarne olikin Mooseksen lain mukaan inhottava ja saastainen eläin (3. Moos 11:13,15) ja näin kauhistus jokaiselle juutalaiselle, varmaankin myös profeetta Elialle. Luulenkin Elian "omavanhurskauden" kuohahtaneen, kun hän näki ensimmäisen kaarneen lähestyvän häntä ja tuovan ruokaa – näin ainakin Pietari teki taivaasta alas lasketun ja saastaisia eläimiä sisältävän liinavaatteen nähdessään ja häntä syömään kehoittaessa (Apt 10:11-14). Miksi Jumala ei ruokkinut Eliaa mannalla taivaasta kuten aiemmin kansaansa erämaassa tai miksi Hän ei lähettänyt enkeliään tuomaan hänelle paistettuja kaltiaisia kuten myöhemmin tapahtui (19:6)?

Niin miksi? Opetustarkoituksessa! Avun tuleminen tällä tavalla olikin Eliaa nöyryyttävä, riisuva ja opettava kokemus. Mutta tämä oli vasta valmistava luokka tässä koulussa – toinen vaativampi oli jo odottamassa. Ei paljasteta sitä vielä Elialle, mutta kerro sen teille etukäteen: hän joutuisi asettumaan pakanan luokse ja tämä oli kaarnetakin suurempi kauhistus juutalaiselle (Apt 10:28). Mutta vieläkin pahempi odottaisi häntä: tämä pakana oli nimittäin nainen ja hurskas juutalaismiestä kiitti Jumalaa siitä, ettei hän ollut syntynyt pakanaksi eikä naiseksi. Ja vielä kaiken kukkuraksi nainen olisi leski ja Elia joutuisi asumaan tämän köyhän lesken nurkissa tämän elätettävänä! Tuli siinä olemaan juutalaismiehelle nöyryytymistä ja nieleskelemistä.

Kerit oli näin toiseen, vielä vaikeampaan, valmistava koulutuspaikka.

Näemme, miten Jumala vie lastaan, meitäkin, koulussaan eteenpäin luokka kerrallaan ja kyllä näitä luokkia riittää, sillä meissäkin on niin paljon riisuttavaa ja poisleikatavaa – juuri tätähän Kerit merkitsi. Ja taidamme joskus jäädä luokallemmekin ja joutua käymään sitä samaa kaksi tai kolme kertaa. Mutta Herra on pitkämielinen ja Hän jaksaa odottaa, sillä Hän tahtoo vain meidän parastamme.

"hän meni ja asettui Keritin purolle" (17:5)

Olemme jo aikaisemmin katsoneet sanaa "*meni*" ja nähneet siinä Elian kuuliaisuuden Herran sanaa kohtaa silloinkin, kun se ei miellyttänyt inhimillistä luontoa. Mutta käskiessään Eliaa menemään Herra ei tarkoituksella kertonut sanallakaan kuinka kauan hän joutuisi Keritillä olemaan. Mekään emme useinkaan tiedä Jumalan aikataulua omassa elämässämme, vaan joudumme odottamaan asioiden selkeytymistä.

Katsokaamme nyt Keritille menevää Eliaa: hän "*asettui*" sinne. Asettua sana merkitsee "*istua, istuutua; jäädä, pysyä; asua*" (IRT). Sana osoittaa, että meneminen ja tuleminen oli rauhoittunut olemiseksi ja levolliseksi asumiseksi siellä, mihin Herra oli hänen käskennyt mennä. Hänellä ei ollut kiirettä mihinkään, hänellä ei ollut omaa aikataulua – se oli annettu kokonaan Herran käteen. Daavid sanoo: "*Minun aikani ovat sinun kädessäsi.*" (Ps 31:16). Juuri tästä luovuttamisesta kumpusikin Elian levollisuus. Ja tämä osoittaa hänen jo kasvaneen hengellisesti.

Tätä samaa Jumalan tahtoon ja johdatukseen tyytymistä, Hänessä lepäämistä, Herra haluaa opettaa meillekin – silloinkin kun elämä tuo etemme vaikeuksia ja suuria kysymysmerkkejä. Sananlaskuihin onkin kirjoitettu: "*Anna sydämesi, poikani, minulle, ja olkoot minun tieni sinun silmissäsi mieluiset.*" (Snl 23:26).

7. Mutta jonkun ajan kuluttua puro kuivui, koska siinä maassa ei ollut satanut. (17:7)

"puro kuivui, koska siinä maassa ei ollut satanut." (17:7)

Koska jae 17:7 kertoo puron kuivumisesta ja vasta seuraavissa jakeissa Herra käskii Elia lähtemään eteenpäin, niin tämä osoittaa myös Elian joutuneen kokemaan puron kuivumisen ja kärsimään jonkin aikaa veden puutteesta, ehkä leivänkin. Tämän kokemuksensa myötä Elia joutui lopulta kokemaan omakohtaisesti samaa hätää ja tuskaa mitä Israelin kansa koki. Ylimmäisestä papista sanottiin: "*hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen (Hepr 5:1-2)* – ja tämä toteutui nyt Elian kohdalla puron kuivumisen kautta. Ja Jeesuksesta sanotaan:

17. Sentähden piti hänen kaikessa tuleman veljiensä kaltaiseksi, että hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylimmäinen pappi tehtävissään Jumalan edessä, sovittaakseen kansan synnit.

18. *Sillä sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa. (Hepr 2:17-18)*

Mekin uskovaisina olemme muiden tavoin osallisia inhimillisestä hädästä ja ahdingosta, jotta voisimme ymmärtää ja myötäelää lähimmäisemme hätää ja toteuttaa Herran sanaa:

15. *Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa. (Room 12:15)*

2. *Kantakaa toistenne kuormia ... (Gal 6:2)*

3. *Muistakaa vankeja, niinkuin olisitte itsekin heidän kanssaan vangittuina; muistakaa pahoinpideltyjä, sillä onhan teillä itsellännekin ruumis. (Hepr 13:3)*

"Jonkin ajan kuluttua puro kuivui" (17:7)

Milloin puro siis kuivui? *"Jonkin ajan kuluttua"*. Sanat ovat kirjaimellisesti *"päivien päätyttyä t. tultua täyteen"*. Näin puron kuivuminen ei ollut sattumaa, vaan tarkasti Jumalan aikatauluttamaa. Kun Keritin purokoulu aika tuli täyteen, kun se oli täyttänyt tehtävänsä Elian elämässä, oli aika muuttaa koulua, mutta ei vielä aika jakaa päästötodistusta. Ja niin Elialle tulikin uusi Herran sana: *"Nouse ja mene Sarpatiin (17:9)*.

Jumala ei tee meidänkään elämässämme mitään jonkun epämääräisen ajanjakson kuluttua, Hän ei salli meidänkään olla koetuksen helteessä miten kauan vain, vaan omana aikanaan, silloin kun tietty jakso on tullut täyteen, täyttänyt tehtävänsä, uusi alkaa ja Hän johdattaa meitä eteenpäin. Sattumalla on vähemmän sijaa kuin ajatteleminen.

8. *Ja hänelle tuli tämä Herran sana:*

9. *"Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käsenyt leskivaimon elättää sinua siellä." (17:8-9)*

"Ja hänelle tuli tämä Herran sana" (17:8)

Keritin puro merkitsee "leikkaamista ja karsimista" tarkoittavan lisäksi "jokipainaus", ehkä peräti "rotkolaakso" (netti). Vain kaarneet osasivat lentää sinne syvään laaksoon, yksinäisyyden paikkaan. Jae 17:8 osoittaa kuitenkin myös Herran tienneen missä Elia oli ja tulleen hänen luokseen Sanansa välityksellä: "Ja hänelle tuli tämä Herran sana" (17:8).

Meistäkin voi joskus tuntua siltä, että Herran on unohtanut meidät johonkin yksinäiseen paikkaan, koetuksen keskelle, syvään laaksoon, mutta tämä ei ole totta. Hän sanoo sinulle ja minulle: *"Minä tiedän missä sinä asut" (Ilm 2:13)*. Herra ei ole meidän kansamme vain *"viheriäisillä niityillä"* ja *"virvoittavien vetten tykönä"* eli silloin, kuin kaikki on elämässä hyvin, vaan Hän on läsnä myös vaeltaessamme *"pimeässä laaksossa" (Ps 23:2,4)* eli syvimmänkin koetuksen, yksinäisyyden ja unohduksen hetkinä Henkensä ja muuttumattoman Sanansa kautta.

"Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta" (17:9)

Sarpat sijaitsi Israelin rajojen pohjoispuolella, nykyisen Libanonin alueella, Välimeren rannalla, lähellä Siidonia, josta Israelin kuninkaan Ahabin pakanavaimo, Isebel, oli kotoisin, ja joka oli tuon ajan Baalin palvonnan pyhättö, sen keskus.

Keritin puroilta Sarpatiin oli matkaa n. 160 km ja se kesti Elialta jalan kulkien arviolta yhden arkiviikon. Tätä Elian matkaa sävytti kaksi asiaa:

1. Kuivuus oli kestänyt arviolta jo toista vuotta ja sen vaikutus näkyi kaikkialla. Koska reitti kulki poikki koko Israelin maan, niin Elian täytyi nähdä matkallaan janon uuvuttamia eläimiä (vrt. 18:5) ja ihmisiä, hänen täytyi nähdä enemmän surun murtamia hautajaissaattueita kuin riemullisia hääkulkueita. Elia sai matkansa aikana jälleen syvän kosketuksen kansan kärsimyksiin.

2. Toinen kulkua sävyttävä tekijä löytyy jakeesta 18:10:

10. ... ei ole sitä kansaa eikä sitä valtakuntaa, josta minun herrani (Ahab) ei olisi lähettänyt etsimään sinua (Eliaa), mutta kun on vastattu: 'Ei hän ole täällä', on hän vannottanut sillä valtakunnalla ja sillä kansalla valan, ettei sinua ole löydetty. (18:10)

Elia oli siis etsintäkuulutettu ja häntä jäljitettiin kaikkialta Israelista ja naapurivaltakunnistakin, koska kuivuuden katsottiin olevan hänen manauksensa syytä eikä seurausta Israelin Baalin palvonnasta (18:17-18).

Näinhän se on aina: Vaikeuksien kohdatessa ihmistä omien syntiensäkin tähden hän syyttää siitä Jumalaa ja toisia ihmisiä, mutta harvoin itsessään. Eikö jo Aadam syyttänyt lankeamisestaan vaimoaan ja vähän Jumalaakin (antoi niin huonon ja heikon vaimon hänelle), ja vaimo puolestaan syytti käärmettä (1. Moos 3:12-13).

Palataan Eliaan. Etsintäkuulutettuna hänen oli tehtävä tuo pitkä matka näkymättömänä piileskellen, ehkä yöaikaan kulkien. Matka oli näin raskas ja inhimillisesti hengenvaarallinenkin, mutta kuuliaisena Herran käskylle Elia lähti liikkeelle, hän ei jäänyt laskemaan kustannuksia. Ja pakkokin oli lähteä johonkin suuntaan, sillä Keritin purohan oli jo kuivunut ja varmaan kaarneetkin lakkasivat tuomasta ruokaa heti sen jälkeen, kun Herra oli lähtökäskynsä lausunut.

Jos Herra käänsä lähtemään, silloin on syytä nousta ja mennä – vaikka tie tuntuisi kuinka arveluttavalta ja vaaralliselta, sillä paikalleen jäävällä ei ole mitään elämisen mahdollisuutta hengellisen veden ja leivän loppuessa.

"mene Sarpatiin" (17:9)

1. Sarpat oli tulossa puhdistamisen paikka

Nyt katsomme tarkemmin minne Elian tuli mennä? *Sarpatiin*. Edellä olemme nähneet mitä Kerit merkitsi ja jotain oppineetkin itsekin siitä, mutta mitä *Sarpat* sitten merkitsee? *"Puhdistuspaikka"* (IRT), *"sulatusuuni, sulatusastia; polttaa tai puhdistaa tulella"* (netti). Nimi tuli siitä, että lähistöllä sulatettiin ja puhdistettiin metallia. Puhtaasta kullasta ja hopeasta sulattaja näkee viimein oman kuvansa. Sarpat tulikin olemaan Elialle Keritiä kuumempi koetuksen ja puhdistuksen paikka (kts. Mal 3:2-3; Sak 13:9; Snl 17:3; Jes 48:10) ja ensi kerralla tulemme näkemään Jumalan päässeeseen tavoitteesensa: Sarpatissa Eliasta kuoriutui esiin Kristuksen kuva ja mielenlaatu, myös Sarpatin leski itse puhdistui!

Herralla on omat Sarpattinsa, puhdistuspaikkansa ja kärsimyksen pätsinsä, meillekin. Meikin joudumme aika ajoin olosuhteisiin, missä kuonaa poltetaan pois, jotta Jumalan kuva näkyisi meissä kirikkaammin, jotta Hän voisi toimia meidän kauttamme voimallisemmin. Alkuaanhan ihminen luotiinkin Jumalan kuvaksi (1. Moos 1:27) ja tämän kuvan takaisin palauttaminen on Jumalan lopullinen tavoite (1. Kor 15:49; 2. Kor 3:18; Fil 3:21; 1. Joh 3:2).

2. Sarpat oli yllättävyydessään kätköpaikka

Sarpat ei ollut vain sulatus- ja puhdistuspaikka, vaan se oli Keritin tavoin erinomainen kätköpaikka Elialle:

(1) Jos ei voitu uskoa, että kukaan pystyi elämään Keritin karussa puronotkossa ilman ulkopuolisen jatkuvaa apua – eikä olisikaan ilman Herran järjestämää ruokkimisihmettä – , samoin ei kukaan voinut uskoa, että köyhä leski, joka ei pystynyt elättämään edes itseään eikä poikaansa, voisi yhtäkkiä alkaa elättämään vielä yhden talossa piilossa pysyttelevän miehenkin – eikä olisikaan ilman Herran antamaa ruokkimisihmettä – ja niin tuo lesken koti jätettiin etsinnöissä varmaankin aina väliin. Ja tämä oli tarkoituksin.

(2) Kukaan ei voinut myöskään uskoa sitä, että Baalia vastaan sodan julistanut Elia voisi oleskella aivan Baalin päätemppelein esikartanossa, lisebelin isän, Baalin pääpapin, naapurissa.

Näin Jumala viisauudessaan harhautti kiinniottajat ja he eivät löytäneet Eliaa.

"ja asetu sinne" (17:9)

Jumalan Sana ei ole antamassa vain tietoa siitä, mitä ihmisen pitäisi Jumalan tahdon mukaan tehdä, vaan se elävänä ja voimallisena Sanana (Hepr 4:12) antaa paljon enemmän: (1) Ensiksi Sana synnyttää meidän omassa sydämessämme tämän saman jumalallisen halun ja tahdon. Mutta ei siinä ole kaikki, sillä (2) toiseksi Jumalan Sana tuottaa meidän elämässämme esiin Jumalan tahdonmukaisen teon:

13. sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi. (Fil 2:13)

Ellei näin olisi, niin Jumalan Kristuksessa edellä valmistamat hyvät teot (Ef 2:10) eivät koskaan toteutuisi meidän kauttamme.

Ja näin oli varmaan Eliankin kohdalla, vaikka hän elikin VL:n puolella. Elia kieltä tuntevan ymmärsi, mitä Sarpat "*sulatusuunina, polttamisen ja tulella puhdistamistamisen*" paikkana tulee hänelle merkitsemään ja hän tiesi joutuvansa asumaan siellä yhdessä pakanaleskivaimo kanssa. Ja oli vain inhimillistä, jos häntä olisi alkanut pelottamaan sinne meneminen. Ja etsintäkuulutetun Elian matka Keritiltä Sarpatiin oli pitkä ja vaarallinen ja tarjosi monta hyvää tekosyytä poiketa reitiltä oikealle tai vasemmalle. Mutta sanoessaan Elialle "*asetu sinne*" Herra ei vain käskyttänyt Eliaa eikä ilmaissut vain vaativaa tahtoansa, vaan näiden sanojen kautta Hän puki Elian sellaisella halulla ja voimalla, että hän lähti matkaan, saapui perille ja asettui asumaan Sarpatiin pakanalesken luokse.

Vielä yksi huomio sanoihin "*ja asetu sinne*". On arveltu Elian olleen Keritillä reilun vuoden ja näin Sarpatissa olemisen tuli kestämään reilut kaksi vuotta (kuivuuden kokonaisuus oli 3½ v, Jaak 5:17), mutta nämä sanat eivät taaskaan paljastaneet Elialle etukäteen Sarpatissa – kuten eivät aiemmin Keritissäkään – vietettävän ajan pituutta. Miten nöyryyttävää suurelle profeetalle, hänkin joutui elämään vain sen tiedon varassa, mitä Jumala näki hyväksi hänelle kulloinkin antaa.

Kun Herra kutsui Aabrahamia lähtemään Kaldean Uurista, niin Hän sanoi: "*lähde ... siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan*" (1. Moos 12:1) ja kerrotaan, miten "*Aabraham lähti tietämättä, minne oli saapuva*" (Hepr 11:8) eli hänenkin oli vaellettava puolittaisen tiedon varassa ja näin jatkuvassa riippuvuussuhteessa Jumalan johdattukseen.

Näin on meidänkin kohdalla. Vaikka Herran Sanassa on kauaksi ulottuvaa tarkkaakin ilmoitusta, lopullinen päämääräkin kerrotaan meille, niin sekin on totta, että Jumalan Sana on annettu meille "*jalkaimme lampuksi*" (Ps 119:105) ja lamppuhan ei valaise koko pitkää pätkää kerralla, vaan muutaman askeleen. Mutta kun kuuliaisuudessa

otamme nuo askeleet, niin jälleen se valaisee meille tietä muutaman askeleen eteenpäin.

Tärkeintä ei olekaan tietää, mitä yksityiskohtia huomisen pitää sisällään, tärkeämpää on tiedostaa, kenen kädessä huomisen on. Ja Hänen käteensä me tahdomme elämämme jättää.

Ensi kerralla saavumme Elian matkassa Sarpatin portille. Tule mukaan, niin kuulet mitä siellä ja sen jälkeen tapahtui.

3. tunti: ti 9.9.2014 klo 18

9. "Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä."

10. Niin hän nousi ja meni Sarpatiin. Ja kun hän tuli kaupungin portille, niin katso, siellä oli leskivaimo keräilemässä puita. Hän huusi tälle ja sanoi: "Tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni".

11. Kun hän meni hakemaan, huusi hän hänelle ja sanoi: "Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi". (17:9-11)

"minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä." (17:9)

1. Jumala oli valmistanut leskivaimoa edeltä käsin

Herran sanoista käy ilmi, että ennen kuin Keritin puro kuivui ja ennen kuin Herra ilmestyi Elialle käskien tätä menemään Sarpatiin, Herra itse oli vierailut Elian tietämättä Sarpatissa valiten sieltä sopivan leskivaimon ja puhuen tämän sydämelle suunnitelmastaan elättää tämän luokse lähetettävää profeettaa.

Niinpä jakeessa 17:10, jossa kerrotaan Elian saapumisesta Sarpatiin ja leskivaimon ensinäkemisestä, tekstin kirjoittaja käyttää "*leskivaimo*" –sanon edessä määräävää artikkelia (KJV: "the"), mikä osoittaa juuri tämän leskivaimon olevan sen edeltä katsottu, sen, josta Jumala oli puhunut Elialle Keritin puolella.

Pakanaleskivaimon taivuttelu juutalaismiehen elättäjäksi saattoi ottaa aikansa, mutta koska Herra oli ollut liikkeellä ajoissa, niin Keritin puron kuivuessa kaikki oli Sarpatissa Eliaa ajatellen jo valmista. Me myöhästelemme toimissamme ja meille tulee monesti kiire, mutta Jumalalle ei tule koskaan kiire: Hän tietää kauanko valmistelut kunkin kohdalla, sinun ja minunkin, ottavat aikaa.

Kertomus osoittaa myös miten Jumalalla oli edeltä käsin valmisteltu suunnitelma lesken ja Elian yhteistyöstä ennen kuin Elia tiesi siitä mitään. Tämä osoittaa ettei Jumala tee sinunkaan tulevaa palvelutehtävääsi varten valmistavaa työtänsä vain sinun sydämessäsi, vaan Hän tekee sitä samanaikaisesti niiden sydämissä, joiden kanssa sinä joudut ehkä vasta vuosien päästä olemaan yhteistyössä, mutta joita sinä et saata vielä tunteakaan etkä ole edes tavannutkaan.

Tällaiseen asioiden valmisteluun pystyy vain Jumala! Eikö ole turvallista jättää elämä ja oma kutsumustehtävänsä tällaisen Jumalan käteen.

2. Kuinka Elia tunnisti naisen Jumalan tarkoittamaksi leskeksi?

Nyt katsomme miten Elia tunnisti ja varmisti tapaamansa henkilön juuri Jumalan edeltä valitsemaksi? Siihen sisältyy meitä ajatelle useita opetuksia.

Vaikka jälkikäteen kirjoitettu 1. Kuningasten kirja korostaa (määrättyä artikkeli käyttäen) Elian portilla tapaaman naisen olleen juuri tuo Jumalan ennalta valitsema *leskivaimo*, niin Elialle oikean lesken tunnistaminen ei ollut läpihuutojuttu, koska hänen saamansa Herran sana "*Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä.*" (17:9) oli sittenkin tiedoiltaan niukka.

Vrt. Herran sanat Ananiakselle sisälsivät enemmän tietoa:

11. Niin Herra sanoi hänelle: "*Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee;*

12. ja hän on nähnyt näyssä miehen, Ananias nimisen, tulevan sisälle ja panevan kä- tensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen." (Apt 9:11-12)

Katsomme kuinka Elian tunnistaminen oikean leskivaimon löytämiseksi eteni.

(1) Ensiksi Herra käski Eliaa menemään *Sarpatiin*. Ja Elian lähti kuuliaisesti matkaan kyselemättä, vaivojaan säästämättä, vaaratilanteita pelkäämättä ja viimein hän saapui Sarpatin portille. (17:10). Hän oli nyt tullut paikalla, missä lupauksen oli määrä toteutua. Ensimmäinen ehto oli täytetty.

Meidänkin on lähdettävä liikkeelle Herran käskystä mitään pelkäämättä, joskus järjen vastaisestikin ja mentävä sille paikalle, mihin Herra on käskenyt meitä mennä.

(2) Toiseksi Herra oli puhunut *leskivaimosta* (17:9), siis naisesta, joka on leski. Jos Eliaa vastaa olisi astellut mies, kuka tahansa, niin Elia olisi heti tiennyt: tämä ei ole hänelle valittu elättäjä, mutta kun portilla puuhasteleva ihminen oli nainen (17:10), tämä oli sopusoinnussa Herran sanan kanssa ja Elia saattoi jatkaa selvitystyötään.

(3) Sitten olisi saatava selville oliko nainen *leskivaimo*. Se, että puita ei kerännyt mies vaan nainen (17:10), osoitti hänet jo melko varmasti leskeksi, mutta varmuus tähän tuli siitä, että hetken päästä nainen puhui vain itsestään ja pojastaan (17:12). Tämäkin tuntomerkki siis täsmäsi Elian saamaan Herran Sanaan.

(4) Puiden kerääminen osoitti lesken rutiköyhäksi. Elia näki heti, että ilman jumalallista ihmettä tämä ei pystyisi häntä elättämään päivääkään. Mutta Herra oli sanonut "*minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä*" (17:9). Oliko näissä sanoissa jotain tuttua? Oli, sillä eikö juuri näin Herra ollut sanonut lähettäessään hänet Keritin purolle: "*minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä*" (17:4). Ja Elialle valkeni: Niin kuin kaarneilla itsellään ei ollut mitään ja kuitenkin ne pystyivät elättämään hänet, koska Herra oli käskenyt heitä niin tekemään, samoin tämä rutiköyhä leski pystyisi elättämään hänet, jos hän vain on se, jota Herran on käskenyt niin tehdä! Lesken köyhyys (inhimillinen mahdottomuus) kääntyikin nyt jumalallisen ohjauksen varmistamisen suuntaan: Herran sanan toteutuminen vaatisi täälläkin jumalallisen ihmeen niin kuin Keritillä.

Sinäkin voit aina tehdä sen, minkä Herra on sinun käskenyt tehdä täysin riippumatta siitä, miten vähän sinulla itselläsi on. Mutta toisaalta mikään oma, vaikka sitä olisi kuinka paljon, ei itsessään riitä minkään Herran antaman tehtävän toteuttamiseen. Olemme täysin riippuvaisia Jumalasta, Hänen luovasta Sanastaan.

(5) Herra oli puhunut Sarpatin leskestä ja Elia tiesi tämän lesken pakanaksi ja näin kultillisesti epäpuhtaaksi, eikä juutalaisen miehen ollut lupa edes seurustella tällaisen kanssa luokse menemisestä puhumattakaan (Joh 4:9; Apt 10:28).

Mutta eikö jälleen tässäkin ollut jotain tuttua? Olivathan häntä Keritillä elättävät kaarneetkin olleet Mooseksen lain mukaan epäpuhtaita (3. Moos 11:13,15). Näin naisen pakanaus kääntyikin Elialle mieluummin varmistukseksi oikealla tiellä olemiselle koska se oli jälleen Keritillä jo tapahtuneen toisintoa.

Niin kuin Kerit valmisti Eliaa kohtaamaan Sarpatin ja tunnistamaan siellä Herran johdatuksen, samoin Herra käyttää meidänkin aikaisempaa elämää ja kokemuksia uudessa tilanteessa Herran tahdon tunnistamiseen.

(6) Tähän saakka Elia oli tarkkaillut naisen ulkoisia tunnusmerkkejä ja niissä ei ollut ristiriitaa Herran sanan kanssa ja Keritillä koetun kanssa. Nyt oli aika siirtää tarkastelu sisälle naisen sydämeen.

Kun Aabrahamin palvelija aikoinaan tutki olisiko lähteelle saapunut neito Herran valitsema puoliso lisakille, niin hän teki tälle testin sanomalla "*Anna minun juoda vähän vettä astiastasi*" (**1. Moos 24:17**) ja kuin tämän muistaen Elia käytti samaa metodologia sanomalla "*tuot minulle vähän vettä astiassa juodakseni*" (**17:10**). Kummassakin tapauksessa naisen antama myöntävä vastaus tekonsa kautta – neito antoi vettä Aabrahamin palvelijalle ja juotti vielä kamelitkin (24:18-22) ja kertomuksen leski keskeytti puunkeräämisensä ja "*meni hakemaan*" vettä Elialle (**17:11**) – oli lisävahvistus siitä, että Herran oli juuri hänet edeltä valinnut kyseiseen tehtävään.

Miten me vastaamme Jumalan kutsuun, osoittaa sen, olemmeko me oikeasti saaneet kutsun Herralta. Pelkät puheet ja vakuuttelut kutsusta eivät riitä, rakkaudessa tehdyt teot ratkaisevat.

Vettä hakemaan rientävää leskeä katsellessaan Elia kyseli mielessään: Olisiko Jumala oli avaamassa kuivuneen Keritin puron uudelleen juuri tämän lesken ammenusastiaan, josta hän saisi juoda tästä eteenpäin.

(7) Leski oli siis keräämässä puita ja tämä ilmaisi Elialle naisen olevan aikeissa sytyttää tuli ja alkaa leipomaan. Ja Elia huusi vielä vettä hakemaan menneen naisen perään: "*Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi.*" (**17:11**). Elisa halusi testata vielä sen, että oliko Keritin purolle leipää tuoneet kaarneetkin saamassa uuden muodon juuri tässä leskessä.

12. Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkuukaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme." (**17:12**)

"Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää"

Naisen sanat ovat merkittävät: pakananaisena hän käyttää puheessaan Israelin Jumalan nimeä ja tunnistaa ensikertaa näkemänsä Elian vain tämän kahden lyhyen lauseen jälkeen Herraan uskovaksi, ehkä jopa profeetaksi. Tätä uskoa voi olla vain pakananaisella, jonka luona Herra oli jo vierailut.

"Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme." (**17:12**)

Nämä naisen sanat osoittavat Elian saapuneen Sarpatiin viimeisellä mahdollisella hetkellä – ja tämä Elian itsensä tietämättä. Jos Elia olisi viivytellyt lähtöään Keritin purolta tai käyttänyt 160 km matkaansa muutamia päiviä enemmän, niin mitä hän olisi tavannut Sarpatiin saavuttuaan? Eikö kaksi voipunutta ihmistä, jotka eivät enää olisi jaksaneet nousta maasta eikä vastata kenellekään mitään – tai peräti kaksi ruumista, naisen ruumiin ja nuoren pojan ruumiin tämän vieressä.

Mutta Jumala ei myöhästynyt, vaan Hän saapui paikalle Elian persoonassa juuri oikea-aikaisesti, kuin 12. hetkellä – ja näin Hän haluaa ajoittaa sinunkin elämäsi, että olisit oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

Elian tuleminen oli oikea-aikainen myös lesken sydämen antamishalun syväluotamiseksi. Jos nimittäin Elia olisi saapunut paikalle pyyntönsä kanssa silloin, kun leskellä oli vielä jäljellä runsaasti jauhoja ja öljyä, niin siitä olisi ollut helpompi antaa yksi leipäpala pois eikä se olisi mitannut antamisen syvyyttä (vrt. Mark 12:44). Jos taas Elia olisi saapunut paikalle pari tuntia myöhemmin, jolloin leski poikineen oli juuri syönyt viimeisen ateriansa, niin silloinkin antamisen testaaminen olisi epäonnistunut: tyhjästä on mahdoton antaa – mutta toisaalta tyhjätaskun on helppo esiintyä anteli-

aana: "Kyllä minä antaisin, jos vain olisi mistä antaa ..." Siitä, mitä ei ole, on helppo jakaa, siitä mitä on, jo paljon vaikeampaa.

Mutta Elia saapui paikalle juuri silloin, kun jäljellä oli vain yksi annos. Jäljellä oli vielä mitä antaa, mutta pyydetyn antaminen merkitsi kaiken antamista, koko elämisensä ja elämänsä luovuttamista Jumalan käteen. Tämä mittasi oikeasti lesken sydämen halua antaa! Jeesus sanoi toisesta leskestä:

44. Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elämisensä. (Mark 12:44)

Ja nämä samat sanat Hän saattoi sanoa taivaassa enkeleilleen jo Elian aikaisesta leskestä. Jumala tietää sinunkin kohdalla sopivan hetken ja tavan, miten Hän saa selville sydämesi todellisen halun ja tilan kuhunkin asiaan.

13. Niin Elia sanoi hänelle: "Älä pelkää; mene ja tee, niinkuin olet sanonut. Mutta leivo minulle ensin pieni kaltiainen ja tuo se minulle. Leivo sitten itsellesi ja pojillesi.

14. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhottavat eivät lopu ruukusta, eikä öljyä ole puuttuva astiasta siihen päivään asti, jona Herra antaa sateen maan päälle." (17:13-14)

Elia pyysi vaimoa käyttämään viimeiset jauhonsa ja kaiken jäljellä olevan öljynsä hänelle leivotun kaltiaisen tekemiseen. Mutta tätä seurasi lupaus: "Jauhottavat eivät lopu ruukusta, eikä öljyä ole puuttuva astiasta" (17:14). Jeesus sanoi kuin vastaavaa kolmessa eri tilanteessa:

21. ... Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa (Matt 19:21 rikkaalle nuorukaiselle)

33. Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, niin myös kaikki tämä teille annetaan. (Matt 6:33 sanat vuorisaarnassa)

25. Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen. (Matt 16:25 sanat opetuslapsille)

Pieni poikanen omisti 5 leipää ja 2 kalaa ja luovutti nämä kaikki Jeesukselle (Joh 6:9; Mark 6:41-42) – saaden paluupostissa takaisin niin paljon kuin vain jaksoi syödä ja samoin kaikki muutkin paikalla olevat saivat syödä. Luovuta elämäsi ensin Herralle ehdoitta, tämän jälkeen Hän pitää kyllä sinusta huolen ja sinun kauttasi toisistakin. Tämä on jumalallinen järjestys, tätä Elia tarjosi leskelle ja tätä Jumala kysyy meiltä.

15. Niin hän meni ja teki, niinkuin Elia oli sanonut. Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitkäksi aikaa. (17:15)

Kun Elia oli lausunut Herran sanan antamisesta, hän jäi odottamaan mitä leski tekisi: jos hän ei ollut se Herran valitsema, niin hän ei leipoisi hänelle ensin ja Elian olisi jatkettava matkaansa toisen pakanalesken luokse, mutta jos tämä oli Herran valitsema, jonka sydäntä Jumala oli koskettanut, niin hän Herran Sanalle kuuliaisena leipoisi Elialle ensin. Ja miten kävi? "Niin hän meni ja teki, niinkuin Elia oli sanonut." (17:15)

Juuri tätä kuuliaisuus kaikessa yksinkertaisuudessaan on! Siinä ei ole fyysisesti mitään ylivoimaista suorittamista, se ei mene yli älyllisen kyvyn eikä se vaadi teologian syventäviä opintoja. Se on vain yksinkertaisesti tottelemista, Herran selkeän Sanan noudattamista.

"Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitkäksi aikaa." (17:15)

Tässä näkyy mitä kahden ihmisen armoituksien, avujen ja kykyjen yhteen liittyminen sai aikaan. Vaimolla oli leipää, mutta sitä oli vain sen verran ettei se olisi riittänyt

edes lesken itsensä eikä hänen poikansa elättämiseen, puhumattakaan Elian elättämisestä. Elialla puolestaan oli hallussaan voimallinen Herran Sana, mutta se ei yksin riittänyt, sillä tuo Sana kohdistui juuri lesken eväisiin (Jeesuksen ihme kohdistui viiteen leipään ja kahteen kalaan!), siihen, mitä leskellä oli. Mutta kun nämä kaksi liittyivät yhteen Herrassa ja kumpikin antoi sen mitä omisti yhteisen hyvän aikaansaamiseksi, niin lopputulos oli se, että heillä kaikilla yhteistyöhän lähteneillä oli syötävää pitkäksi aikaa.

Sama lainalaisuus vallitsee seurakunnassa. Jos me jäämme yksityisyrittäjinä toimimaan lahjoinemme ja kykyinemme emmekä anna niitä seurakunnan yhteiseen "pöytään", ne eivät hyödytä niin kuin niiden tulisi hyödyttää ja ajan pitkään on edessä hengellinen kuolema, mutta kun me annamme ne yhteiseen käyttöön ja toiset liittyvät siihen mitä heillä on antaa, silloin syntyy moninkertaistunut "kattaus", joka ravitsee ja ruokkii riittävästi meitä kaikkia – toistuu lesken kodissa tapahtunut ihme. Eikö ruumiin jäsenetkin pysy toimintakuntoisina ja tehokkaina suostuessaan yhteistyöhän toisten jäsenten kanssa (1. Kor 12). Eikä yksittäinen kivi muodosta Herran temppeliä, vaan se rakentuu yhteen liitetyistä kivistä (1. Piet 1:1; 2:4-5).

16. Jauhot eivät loppuneet ruukusta, eikä öljyä puuttunut astiasta, sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli Elian kautta puhunut. (17:16)

"*Jauhot eivät loppuneet ruukusta*" (17:6): Eikös tässä sanota, että jauhot lisääntyivät siinä alkuperäisessä naisen ruukussa (*the* -artikkeli) ja näin lisääntyminen täytyi tapahtua jopa päivittäin.

"*eikä öljyä puuttunut astiasta*" (17:6): Öljykin lisääntyi siinä olemassa olevassa astiassa (*the* -artikkeli) ja näin senkin lisääntyminen täytyi tapahtua päivittäin.

Näyttäkkin siltä, että jokaisen leipomisen jälkeen astiat jäivät (lähes) tyhjiksi, mutta seuraavaan ruoka-aikaan mennessä astioihin oli lisääntynyt taas riittävä määrä jauhoja ja öljyä. Eikö Herra toiminut Keritin purolle Elialle leipää ja lihaa antaessaan ja erämaassa Israelin kansalle mannaa antaessaan juuri tällä samalla päivittäisen tyydyttämisen periaatteella! Ja tätä samaa Jeesus opettaa meille Isä meidän rukouksessa: "*anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme*" (Matt 6:11).

Herra täytti siis lupauksensa mukaan Sarpatin lesken kodissa olevien tarpeet päivittäin eikä milloinkaan näyttänyt kertyneen suurta varmuusvarastoa kuten ei Keritilläkään. Näin se on. Jumalan lupaukset toteutuvat meidänkin kohdallamme sitä mukaan kun me alamme uskossa toimimaan ja hengellistä pääomaamme käyttämään. Julistaja ei saa Herralta koko vuoden tekstejä kerralla, mutta kun hän on jakanut yhden, niin sydän alkaa jo täyttymään uudella taivaallisella jauholla ja öljyllä ja jälleen on mistä leipoa kaltiaisia kansan eteen pantavaksi.

Kaarneet kuljettivat Keritin purolle jossakin olemassa olevaa leipää ja lihaa, mutta Sarpatin lesken luona elettiin päivittäin luomisihmeen keskellä, tyhjästä luomisen ihmeessä, aikakin moninkertaistumisen ihmeessä.

Luetaan kertomukseen liittyvät Jeesuksen sanat:

25. Minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Eliaan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli kaikkeen maahan,

26. eikä Eliasta lähetetty kenenkään tykö heistä, vaan ainoastaan leskivaimon tykö Siidonin-maan Sareptaan. (Luuk 4:25-26)

Israel oli Jumalan nimiin otettuna kansana ollut suuri ase Herran kädessä, sillä oli suuri ja valtava historia, sillä oli suuri nimi *Israel*, "*Jumala taistelee, se joka taistelee Jumalan kanssa*", ja se omisti rikkaat Jumalan lupaukset. Mutta tuona päivänä se eli kylmyydessä ja penseydessä, luopiotilassa, sillä oli Sardeen seurakunnan tavoini, että se elää, mutta se oli kuollut (Ilm 3:1) eikä Jumala voinut käyttää heitä eikä siunata heitä, vaan salli kuivuuden tulla heitä kurittamaan ja rankaisemaan. Ja tämän kuivuuden keskellä Eliaa ei lähetetty yhdenkään Israelissa asuvan lesken luokse tästä huolta pitämään, koska he Herran vihollisina olisivat heti ilmiantaneet Eliaa, vaan Herra lähetti Eliaa Sarpatiin pakanaleskivaimon tykö, jonka sydän oli Herraa kohtaan vastaanottavainen ja yhteistyöhaluinen ja joka otti Eliaa rauhamielessä vastaan kuten portto Raahab otti aikoinaan Jerikoon lähetetyt vakoojat (Hepr 11:31). Kumpikin sai suuren palkan rauhamielessä vastaanottamisestaan.

Samassa yhteydessä Jeesus sanoi myös, miten "*monta pitalista miestä oli Israelissa profeetta Elisan aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naiman, syyrialainen.*" (4:27). Ja miksi näin? Heidän epäuskonsa tähden.

Tässä on varoituksen sana meille. Vaikka seurakuntiemme historiassa olisi suurenmaisia sivuja, ja vaikka meillä on nimenä helluntaiseurakunta ja vaikka meillä Jumalan kansana on suuret lupaukset, nämä eivät takaa sitä, että PH vuotaa keskellämme ja Herra toimii kauttamme. Jos sydämemme ei tänä päivänä ole oikealla paikalla, meille käy samoin kuin Israelille tässä kertomuksessa ja me joudumme katselemaan kuinka Herra toimii muualla, joskus jopa siellä, missä meidän mielestämme ei voisi eikä ehkä pitäisikään.

17. Sen jälkeen vaimon, talon emännän, poika sairastui; ja hänen tautinsa kävi hyvin kovaksi, niin ettei hänessä enää ollut henkeä. (17:17)

Herra oli vain vähän aikaisemmin pelastanut vaimon ja tämän pojan nälkäkuolemasta, mutta nyt Hän salli pojan sairastua ja kuolla. Yhdestä koetuksesta selviäminen ei merkitse sitä, etteikö Jumala sallisi raskaampien koetusten jo kohta kohdata meitä. Syövästä parantunut voi joutua auto-onnettomuuteen ja kuolla.

Koska emäntä oli leski, hän oli jo aiemmin menettänyt miehensä, siksi ainoan pojan menettäminen merkitsi hänelle tuon ajan yhteiskunnassa koko tulevaisuutensa murskautumista, kaiken ajallisen romahtamista (vrt. 2. Sam 14:5-7).

18. Silloin vaimo sanoi Elialle: "Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi, Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni saattamaan minun pahat tekoni muistoon ja tuottamaan kuoleman minun pojalleni." (17:18)

Pojan kuolema herätti lesken omantunnon. Ja tuskissaan hän syytti Elisan tuoneen hänen kotiinsa Jumalan pyhyden läsnäolon ja nuoruutensa pahat teot paljastavan katseen ja tuottamaan pojalle kuoleman hänen nuoruutensa tekojen tähden.

Sarpat oli yksi Baalin ja Aseran kotipaikoista ja näiden epäjumalien palvontaan liittyi kiinteästi temppeleiprostituutio. Koska vaimo yhdisti pojan kuoleman ja nuoruutensa synnit, niin onkin arveltu, että kyse olisi ollut juuri tästä. *Sarpat* merkitseekin "*sulatusuunia ja tulella puhdistamista*" ja nyt se oli juuri tätä tälle poikansa menettäneelle, Jumalan pyhyden edessä omantunnontuskissaan vaikeroivalle vaimolle.

Syytöksessään vaimo ei siis ollut aivan väärässä, sillä mitä voimallisempi Jumalan pyhyden läsnäolo on, sitä puhtaampia ja pyhittyneempiä meidänkin tulee olla. Muistat mitä tapahtui Aaronin kahdelle pojalle, jotka toivat vierasta tulta Herran eteen:

2. Silloin lähti tuli Herran tyköä ja kulutti heidät, niin että he kuolivat Herran edessä.

3. Niin Mooses sanoi Aaronille: *"Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan: Niissä, jotka ovat minua lähellä, minä osoitan pyhyytteni ja kaiken kansan edessä kirkkauteni"*. (3. Moos 10:2-3)

Muistat Ananiaan ja Safiiran tapauksen alkuseurakunnan keskellä, kuinka vilpallinen mieli johti heidän äkilliseen kuolemaan (Apt 5:1s) ja mitä tämän jälkeen sanotaan:

11. *Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat.*

12. *Ja apostolien kätten kautta tapahtui kansassa monta tunnustekoa ja ihmettä; ja he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväskäytävässä.*

13. *Eikä muista kukaan uskaltanut heihin liittyä* (Apt 5:11-13)

Raamattu sanoo myös:

5. *Sentähden eivät jumalattomat kestä tuomiolla eivätkä syntiset vanhurskasten seurakunnassa.* (Ps 1:5)

17. *Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta* (1. Piet 4:17)

Ja nyt näyttää siltä, että tämä Jumalan tuomio alkoi lesken huoneesta Jumalan miehen, Elian, läsnäolon seurauksena.

19. *Mutta hän sanoi hänelle: "Anna poikasi minulle". Ja hän otti tämän hänen sylistään ja vei hänet yliskammioon, jossa asui, ja pani hänet vuoteellensa.*

20. *Ja hän huusi Herraa ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, oletko tehnyt niin pahoin tätä leskeä kohtaan, jonka vieraana minä olen, että olet surmannut hänen poikansa?"* (17:19-20)

Pojan kuolema ei koskettanut ainoastaan vaimoa, vaan se koetteli myös Eliaa: Vaimon syytökset tuntuivat kovilta, sillä hän tiesi, että ilman hänen tuloaan vaimo ja poika olisivat jo kauan sitten kuolleet nälkään, mutta hän hillitsi itsensä eikä lähtenyt väittelemään vaimon kanssa. Elia ei kuitenkaan voinut hyväksyä Herran toimintaa, pojan surmaamista, ja siksi hän menikin kuolleen pojan kanssa kammioonsa, ja vasta siellä hän alkoi huutaen purkamaan mielensä patoutumat ja esittämään omat syytöksensä Herralle.

Kammio onkin paras paikka purkaa kaikki se, mikä sydäntä raastaa. Eikö ole mahtavaa, että on olemassa Yksi, jonka edessä voi olla täysin rehellinen, jonka edessä ei tarvitse teeskennellä eikä peitellä eikä pelätä mitään, vaan saa sanoa kaiken niin kuin ajattelee ja niin kuin itse kokee. Ja tämä Yksi on itse kaiken läpikäynyt, ylimmäinen pappimme, Jeesus Kristus (Hepr 4:15-16).

"Herra, minun Jumalani ... olet surmannut hänen poikansa" (17:20)

Palataan vielä näihin sanoihin. Elia oli varma, että pojan kuolema oli Jumalan aikaansaama ja näin varmasti olikin. Mutta Herralla oli tähän omat syynsä ja tarkoituseränsä, niin kuin oli Lasaruksen kuoleman sallimisen suhteen (käsittelimme aihetta kevään 2014 raamattuviikolla) ja niin kuin oli sokeana syntyneen miehen sokeuden suhteen: Jumalan kunnia, Hänen nimensä kirkastuminen (Joh 11:4) ja asian kääntyminen lopulta kaikkien lesken kodissa olevien parhaaksi.

Vaikka meidän on Elian ja vaimon tavoin usein mahdotonta ymmärtää, jopa hyväksyä, Jumalan sallimia tekoja omassa ja läheistemme elämässä, niin uskokaamme kuitenkin, että lopulta *"kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat"* (Room 8:28).

21. Sitten hän ojentautui pojan yli kolme kertaa, huusi Herraa ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, anna tämän pojan sielun tulla häneen takaisin".
22. Ja Herra kuuli Eliaa, ja pojan sielu tuli häneen takaisin, ja hän virkosi henkiin. (17:21-22)

Elia vaati Jumalaa herättämään pojan kuolleista. Tämä on ensimmäinen kerta Raamatussa, kun kukaan pyysi tällaista ja tämä on ensimmäinen kerta Raamatussa kun Jumala herätti ketään kuolleista. Seet synnyttiin surmatun "Aabelin sijaan" (1. Moos 4:25) ja uhrattavaksi määrätty lisä palasi Moorialta kotiinsa "kuolleista herättämisen vertauskuvana" (Hepr 11:19), mutta tämä lesken poika herätettiin ajalliseen elämään oikeasti ensimmäisenä. Muistamme kuitenkin, että Jeesuksen sanotaan jotain paljon enemmän: Hän on "esikoinen kuolleista nousseitten joukossa" (Kol 1:18) eli Hän alkuperäinen, syy ja aine siihen, että tämäkin poika nousi nyt kuolleista ja Hänen ylösnousemuksensa merkitsee kerran kaikille Hänen omilleen ylösnousemuksesta kirkastettuun ruumiiseen.

Nyt teemme suuren kysymyksen: Mihin Elian ajatus ja usko kuolleen pojan herättämisestä perustui? Ennen kuin vastaamme tähän katsomme mihin Aabrahamin usko poikansa lisäksi ylösnousemuksesta perustui: Jumala oli luvannut antaa jälkeläisiä lisäkin kautta, niin tähän perustuen Aabraham tiesi, että vaikka hän nyt uhraisi poikansa Moorialla, niin Jumala tulisi herättämään hänet eloon vaikka tuhkaläjystä, että Hänen antamansa lupaus toteutuisi, sillä lisäksi ei ollut vielä Moorialle mentäessä ensimmäistäkään jälkeläistä (Hepr 11:17-19). Aabraham ammensi ylösnousemususkon siis suoraan Herran sanasta, Hänen lupauksestaan

Palataan Eliaan. Uskon näin, että myös Elian ajatus ja usko pojan kuolleista herättämiseen perustui hänen itsensä aiemmin julistamaan Herran lupaukseen, Hänen saaneensa. Eliahan oli julistanut jakeissa 17:13-14, että jos vaimo leipoisi ensin hänelle, niin vaimolle ja pojalle riittäisi ruokaa aina "siihen päivään asti, jona Herra antaa saateen maan päälle" (17:14). Ja koska sadetta ei ollut vielä tullut, Elia päätteli: Herran täytyy herättää poika kuolleista – eikö vaimokin viittaa jakeessa 17:24 pojan kuolleista herättämisen vahvistaneen Elian näissä jakeissa (17:13-14) lausumat sanat tosiksi Herran sanoiksi.

Mekin voimme aina luottaa Herran Sanaan, Hänen lupauksiinsa, silloinkin kun se edellyttää tapahtuvaksi jotain sellaista, mitä kukaan muu ei ole vielä kokenut.

Teemme toisen suuren kysymyksen: Miten Elia toimikaan herättäessään pojan? Kantamalla pojan vuoteeseensa ja samaistumalla tähän asettumalla itse kuolleen pojan ruumiin päälle suu suuta vasten, silmät silmiä vasten ja kädet käsiä vasten – tätähän ojentautuminen kuolleen ylitse tarkoitti Elisan vastaavan teon mukaan (2. Kun 4:34). Tekoa tehdessä Elia saastutti itsensä kuolleesta (4. Moos 19:11-13), mutta kolmannella kerralla Elian noustessa pojan yltä myös poika virkosi henkiin ja nousi ylös: hänen suunsa saattoi puhua, silmänsä nähdä, kätensä kosketella jne.

Elia siis ojentautui tässä kuolleen pojan ylitse ja poika heräsi, Elisa ojentautui vähän myöhemmin kuolleen pojan ylitse ja poika heräsi (2. Kun 4:34-35) ja Paavali heittäytyi kuolleen pojan ylitse ja poika heräsi (Apt 20:10-12).

Tällä teollaan Elia (ja Elisa) ennakkoon (ja Paavali jälkikäteen) heijasti Kristusta ristintyössään: Kristuksen vuode oli Golgatan risti (ja tietenkin myöhemmin Hänen hautansa). Tälle vuoteelleen Jeesus veti kaikki meidät kuolleet luoksensa (Joh 12:32-33) kantaen ruumiissaan kaikki syntimme ja sairautemme – tahraten oman puhtautensa, tullen synniksi ja kiroukseksi edestämme (Room 8:3; 2. Kor 5:21; Gal 3:13). Kuolemassaan Hän tuli yhdeksi meidän kanssamme, kasvoi meihin kiinni painaen suunsa meidän suutamme vasten, laittaen silmänsä meidän silmiämme vasten ja kätensä

meidän käsiämme vasten jne., jotta Hänen ylösnousemuksensa olisi myös meidän Häneen uskovien ylösnousemus (Room 6:3-11), jotta meidän suomme voisi alkaa veisaamaan kiitosta Herran, jotta meidän sydämen silmät voisivat avautua näkemään, jotta meidän kätemme voisivat alkaa palvelemaan jne.

Mutta eikö myös meissä pitäisi heijastua Elian, mutta erityisesti Kristuksen ristintyönsään osoittama rakkaus ja lähestymistapa synteihinsä kuollutta, kärsivää ihmistä kohtaan. Mutta olemmeko me valmiit tähän apua tarvitsevan luokse menemiseen, hänen ylitseen ojentautumiseen, hänen ongelmistaan osaksi tulemiseen, hänen kuormansa itsellemme ottamiseen jne.?

23. *Ja Elia otti pojan ja toi hänet yliskammioista alas huoneeseen ja antoi hänet hänen äidillensä. Ja Elia sanoi: "Katso, poikasi elää".*

24. *Niin vaimo sanoi Elialle: "Nyt minä tiedän, että sinä olet Jumalan mies ja että Herran sana sinun suussasi on tosi". (17:23-24)*

Pojan kuolema syöksi äidin epätoivon ja ahdinkoon, mutta saadessaan takaisin poikansa hänkin pääsi kokemaan samaa taivaallista ylösnousemusvoimaa, joka synnytti hänessä uskon ja luottamuksen Herran sanaan: "*Nyt minä tiedän ... että Herran sana sinun suussasi on tosi*" (17:24). Ja hän sai sisimpäänsä levon ja rauhan.

Jeesuksen kuollessa opetuslapset kadottivat uskonsa ja toivonsa: "*me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin*" (Luuk 24:21), mutta ylösnoussaan Kristuksen ilmestyminen sai heidätkin kokemaan ylösnousemusvoimaa, heidän uskonsa ja luottamuksensa palasi. Tyhjä hauta ja ylösnoussut Herra oli heille varma todistus Kristuksen sanan totena olemisesta – ja sitä ne todistavat meillekin (1. Kor 15:13s.; Apt 17:31).

Vielä kysymme: Miksi tämä vaikea vaikkakin sittemmin voitoksi kääntynyt koetus piti tapahtua lesken kodissa? Siksi koska Jumalalla oli niin paljon annettavaa ja itsestään lisää kerrottavaa sekä leskelle että Elialle. Leskelle Jumala halusi osoittaa olevansa enemmän kuin vain leipäkone: Hän halusi näyttää vaimolle olevansa myös ylösnousemus ja elämä, Hän halusi lahjoittaa vaimon omaantuntoon rauhansa ja Hän halusi antaa vaimolle täyden luottamuksen Herran sanaan. Siksi tapahtui se, mikä tapahtui.

Ja Elialle Herra antoi pojan herättämisen kautta ainutlaatuisen osoituksen siitä, että mitä Hän on faktisesti luvannut, siihen voi kaikissa olosuhteissa luottaa – tätä kasvatusta luottamusta Elia tarvitsikin myöhemmin Karmelilla seisossa ainoana Herran palvelijana kansan ja 450 hurmoksessa olevan Baalin profeetan edessä. Siksi Sarpattissa tapahtui se, mikä tapahtui.

Ja näistä samoista syistä kuin vaimo ja Elia mekin joudumme osallisiksi Herran kasvattavasta ja puhdistavasta koetuksenkoulusta. Ja näin voidaan sanoa, että "*kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat*" (Room 8:28).

Näiden tapahtumien jälkeen Elia, vaimo ja poika muodostivat Siidonin alueella pienen mutta tiiviin Herran seurakunnan. Vaimo poikineen tulikin tuolle alueelle hyväksi maahan kylvetyksi siemeneksi ja ensihedelmäksi, sillä 900 vuotta myöhemmin noilta seuduilta saapui Jeesusta kuuntelemaan paljon kansaa, jotka Häneltä apua saadakseen tekivät saman minkä Elia teki poikaa herättäessään (ja alkukielen mukaan Paavali Eutykusta herättäessään, Apt 20:10): he nimittäin "*tunkeutuivat hänen (Jeesuksen) päälleen*" (Mark 3:7-8,10) eli heittäytyivät jollakin tapaa Jeesuksen ylitse.

Mekään emme useinkaan tiedä, mitä Herra voi tehdä vuosia, ehkä vuosikymmeniä myöhemmin yhden ainoan voittamamme sielun kautta.

Ennen Karmelilla tapahtuvaa Israelin kansan heräämistä sen rajojen ulkopuolella koontuva pääosin pakanoista koostuva uskovien joukko tulee tässä kertomuksessa myös hyväksi kuvaksi pakanoiden ajasta, jolloin Israel elää suureksi osaksi – tuohonkin aikaan Israelissa oli jäljellä jäännös, seitsemäntuhatta miestä, ja Paavali rinnastaakin heidät pakanaseurakunnan aikana eläviin messiaanisiin juutalaisiin (Room 11:2-5) – paatumuksen tilassa ennen voimallista kansallista heräämistään (Room 11:25-27).

Useilla Raamatun kertomuksilla on sukulaiskertomuksensa ja niin näyttäisi olevan tälläkin. Ensiksi Jeesus suuntasi kerran kulkunsa samoille Tyyron ja Siidonin alueille ja Hänkin kohtasi siellä apua tarvitsevan pakananaisen, joka pyysi Jeesusta peräänantamattomasti parantamaan riivatun tyttärensä vedoten siihen, että *"syöväthän penikatkin niitä muruja, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat"* (**Matt 15:27**). On kuin nainen olisi vedonnut täällä 900 vuotta aikaisemmin tapahtuneeseen leipäihmeeseen ja pojan herättämiseen. Ja juuri (tämän) uskonsa kautta hän saikin avun: *"oi vaimo, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot"* (**Matt 15:28**).

Toinen rinnakkaiskertomus voisi olla se, kun Jeesus kohtasi Nainin kaupungin portilla lesken, joka oli niin ikään ensin menettänyt miehensä ja nyt ainoan poikansa. Jeesus herätti pojan henkiin ja tämän jälkeen Luukas kertoo Jeesuksen tehneen saman kuin Elia: *"Ja hän antoi hänet (herättämänsä pojan) hänen äidillensä."* (**Luuk 7:15**; 1. Kun 17:23). Ja herättämisen nähnyt saattoväki sanoikin Jeesuksesta ehkä juuri profeetta Elian viitaten: *"Suuri profeetta on noussut meidän keskellemme", ja: "Jumala on katsonut kansansa puoleen"* (**7:16**).

Raamattu sanoo seurakuntapalvelijoista, kuinka *"heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomat"* (**1. Tim 3:10**). Ennen kuin jätämme Sarpatkertomuksen nostamme esiin vielä tästä nousevan näkökannan siihen, miksi Jumala ohjasi Elian juuri lesken kotiin ehkä reilun kahden vuoden ajaksi ennen hänen lähettämistään Karmelille taistelemaan Baalia vastaan.

Sarpatin vaimo oli leski ja näin hänen oma miehensä oli kuollut. Koska hän kantoi poikaansa sylissään, niin poika oli nuori ja näin myös leskikään ei ollut vielä ikäloppu. Baalin palvonnasta johtuen ajan henkeen kuului sukupuolimoraalin rappiotila tempeliprostituutioineen. Myöskään Elia ei ollut ikäloppu ja lesken kodissa tiiviissä ihmis-suhteissa eläen – tuskin Elia saattoi poistua koko aikana kertaakaan tämän kodin ulkopuolelle – hän joutui yhtä vajavaisena ihmisenä kuin me (Jaak 5:17) näilläkin alueilla koetelluksi ja kiusatuksi. Mutta juuri tämän Herra halusi testata hänessä, juuri tällä alueella hänen tuli selvitä voittajana ennen kuin hän menisi nuhtelemaan Karmelille kansaa Baalin palvonnasta ja julistamaan näille jumalille Jumalan tuomiota. Ja se, että Herra vastasi tulelta taivaasta ja kulutti uhrin mutta ei polttanut Eliaa ja että Herra kuuli voimallisesti Elian rukouksen sateen antamiseksi, vahvistavat hänen selvinneen tästä koetuksesta puhtain paperein.

Ennen kuin Elia siis palveli hänet koeteltiin. Ennen kuin Jeesus astui julkiseen toimintaansa, Häntäkin koeteltiin ja kiusattiin kaikella sillä, millä Eevaa koeteltiin paratiisissa (ja millä Israelin kansaa koeteltiin 40 vuoden aikana erämaassa) mutta suunnattomasti rajummissa olosuhteissa (erämaa, pedot, 40 päivän paasto alla) ja kovemmalla painostuksella (*"kun oli kaiken kiusattavansa kiusannut"*, **Luuk 4:13**). Jeesus kesti kiusaukset ilman syntiä ja niinpä Hän palasikin Hengen voimassa erämaasta (Luuk 4:14) ja saattoi aloittaa julkisen toimintansa ja tulla täydelliseksi sijaisuhriksemme meidän kiusauksissa langenneiden edestä.

Ennen kuin Herra käyttää meitä, Hän usein koettelee meitä. Ja koetus tapahtuu usein juuri samoilla alueilla, joissa Hän aikoo meitä käyttää. Ja tämä on vain turvaksi meille ja niille, joiden parissa me työtä tulemme tekemään.

4. tunti: ke 10.9.2014 klo 18

Tänään käymme harppoen ja väliin jättäen 1. Kuningasten kirjan luvut 18-19 ja huomenna hyppäämme 2. kuningasten kirjan lukuun 2. Väliin jäävät luvut jäävät ilman käsittelyä.

1. *Pitkän ajan kuluttua, kolmantena vuotena, tuli Elialle tämä Herran sana: "Mene ja näyt-
täydy Ahabille, niin minä annan sateen maan päälle."*

2. *Niin Elia meni näyttäytymään Ahabille ... (18:1-2)*

Näillä tunneilla olemme seuranneet Elian elämää jo 3½ vuoden ajalta. Ensiksi Herra käski Eliaa menemään Ahabin luokse julistamaan kuivuuden alkamisen. Elia meni ja julisti – ja kuivuus alkoi. Tämän jälkeen Herra käski Eliaa kätkeytymään Keritin puolelle. Elia totteli ja Herra piti hänestä huolen juuri niin kuin oli luvannutkin. Kolmanneksi Herra käski Eliaa menemään Sarpatiin pakanalesken elätettäväksi. Elia meni ja sieläkin kaikki toteutui Herran lupaamalla tavalla.

Päivän tekstissä Herra käskee Eliaa menemään toistamiseen Ahabin luokse, mutta nyt sateen antamiseksi. Tämä käsky oli pelottavin, sillä Elia oli varmasti kuullut lisebelin tappaneen Herran profeetat (18:4) ja Ahabin etsineen häntäkin kaikkialta (18:10). Mutta näistä uhkatekijöistä huolimatta Elia jälleen tottelee ja lähtee liikkeelle. Jumalan koulut olivat kasvattaneet Eliaa luottamaan kaikessa Herraan.

Jumala haluaa opettaa meillekin koulussaan Elian kaltaista kuuliaisuutta ja luottamusta Hänen Sanaansa. Joskus me vain olemme kovin hitaita oppimaan.

Matkallaan Ahabin luokse Elia sanoo tapaamalleen henkilölle:

15. ... *"Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison..." (18:15)*

Näiden sanojen taustahan on se, että tuohon aikaan kuninkaan edessä seisoivat palvelijoita, jotka korvaa höristäen ja silmää räpäyttämättä seurasivat kuninkaan pienintäkin merkkiä ja olivat heti valmiit lähtemään ja tekemään juuri sen, minkä kuningas antoi heidän tehtäväkseen.

Elia käytti näitä sanoja jo silloin, kun hän ensimmäisen kerran seisoivat Ahabin edessä (17:1). Silloin hän oli profeettana vielä "keltanokka", mutta nyt hän oli jo suorittanut Jumalan kouluissa pari tutkintoa, ensimmäisen Keritillä ja toisen Sarpatissa, lisäksi hän oli saanut ensimmäisenä Raamatun ihmisenä herättää kuolleenkin, mutta edelleen hän käyttää näitä samoja sanoja ja ne osoittavat hänen säilyttäneen nöyrän palvelijan mielen Herraansa. Ja tässä olikin syy siihen, että hän yhä oli käyttökelpoinen, sillä *"Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon" (Jaak 5:5).*

Jos mekin haluamme säilyä käyttökelpoisina, meidänkin tulee kaikista hengellisistä saavutuksistaamme huolimatta säilyttää Herran edessä palvelijan nöyryys, ansiotoman palvelijan mielenlaatu (Luuk 17:10), se, mikä oli Johannes Kastajalla, joka sanoi: *"Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä" (Joh 3:30).*

Elia saavuttua kuningas Ahabin luokse hän sanoi tälle:

19. *Mutta lähetä nyt kokoamaan kaikki Israel minun luokseni Karmel-vuorelle, sekä neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa, jotka syövät lisebelin pöydästä. (18:19)*

Karmel on yksi Israelin korkeimmista vuorista (546 m). Se sijaitsee Luoteis-Israelissa, Välimeren rannalla.

Elia valitsi Karmelin tapahtumapaikaksi ehkä siksi, että:

(1) Karmel merkitsee "*Jumalan puutarha*" ja se oli kukoistanut nimensä mukaisesti (kts. Jes 35:2), mutta nyt pitkän poudan jäljiltä se oli tietenkin kuivunut ja kuihtunut (vrt. Jes 33:9; Aam 1:2; Naah 1:3) ja havainnollinen kuva synnin seurauksista Israelin kansan, VT:n seurakunnan, hengellisestä elämästä, heidän sydämestään. Synnin tuhoavien seurauksien havainnollistamiseksi vehreytensä menettänyt Karmel oli hyvä valinta.

(2) Jatko osoittaa, että Karmelilla oli kaksi alttaria, hajotettu Herran alttari ja rakennettu Baalin alttari. Alttarit osoittivat kaikille, mitä he olivat tehneet, mitä heidän sydämissään oli tapahtunut: Herran palvota oli lakannut ja Baalin palvonta oli tullut tilalle. Mutta myöhemmin tapahtuva Herran alttarin korjaaminen Elisan toimesta osoitti, mitä jokaisen tulisi sydämessään Hengen sateen saamiseksi tehdä: korjata alttari. Karmel oli näin tätäkin kautta hyvä valinta.

(3) Kun Elian uhripaikkana oli Karmel, niin uhraaminen tapahtui silloin "*puutarhassa*". Raamatussa on kaksi muutakin merkittävää uhria puutarhassa. Ensimmäinen oli se, kun Herra Jumala syntiinlankeemuksen jälkeen teki uhraamansa eläimen nahasta puvut Aadamille ja Eevalle Eedenin paratiisissa, Herran puutarhassa (1. Moos 3:21). Toinen oli näiden kahden puutarhauhrin täyttymys, se, jossa Jumala uhrasi Poikansa, sillä sekä Golgata että Jeesuksen hauta olivat puutarhassa: "*Ja sillä paikalla, missä hänet ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa uusi hauta*" (Joh 19:41). Ja koska Elian uhri halutaan liittyä näihin kahteen uhriin puutarhassa, niin Karmel "puutarhana" oli hyvä valinta uhripaikaksi.

Koska Elian uhri eittämättä liittyi Eedenin paratiisin uhriin ja koska se edeltä viittasi selvästi Kristuksen uhriin puutarhassa, niin eikö Karmel "puutarhana" ollutkin hyvä valinta Elian uhrille?

(4) Kiisonin purolla Herra oli sanansa mukaan antanut viholliset Baarakin käsiin ja heidät tuhottiin (Tuom 4:6s.). Puroa ylistettiin "*taitelujen puroksi*" (5:21). Elia tunsu kertomuksen ja hän tiesi tuon puron nousevan edessä olevana taistelun päivänä samaan rooliin (18:40). Karmel oli näin oikea valinta, koska Kiisonin puro virtasi sen juurella.

(5) Elia tiesi tarvitsevansa tuona päivänä alttarilleen myös 12 ruukullista vettä hälventääkseen epäilyt piilossa kytevästä tulesta mutta myös vuodattaakseen Herralle juomauhrin. Karmel Kiisonin puron läheisyydessä oli hyvä valinta.

Kansan kokoontuttua Karmelille Elia sanoi:

21. ... *Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seuratkaa häntä. ... (18:21)*

Karmelilla oli tuona päivänä kolmenlaista joukkoa: Siellä oli 450 Baalin profeettaa, jotka olivat varmasti ja pysyvästi Baalin puolella eivätkä tässä mielessä ontuneet. Toiseksi siellä oli Elia, joka oli varmasti ja pysyvästi Herran puolella ilman ontumisia ja tällaisia meidänkin tulisi olla. Mutta siellä oli kolmaskin ryhmä, kansa, joka horjui ja huojui näiden kahden jumaluuden välillä.

Laodikean seurakunnassa oli samoin kahtaalle ontuvia, niitä, jotka eivät olleet kylmiä eivätkä kiehuvan kuumia, vaan siltä väliltä eli haaleita ("*penseitä*"), ja heille Herra sanoi: "*minä olen oksentava sinut suustani ulos.*" (Ilm 3:16). Molemmille puolille ontuminen on näin pahin mahdollinen sieluntila, sillä julkijumalatonkin pelastuu ennemmin

kuin uskonnollinen ihminen! Ja Karmelilla oli tehtävä nyt valinta, joka tai. Ja sama ehdoton valinta tulee meidänkin tehdä – valitkaamme palvella Herraa kokosydämissä.

Ja Elia jatkoi puhettaan:

23. *Antakaa meille kaksi mullikkaa, ja valitkoot he itselleen toisen mullikan, paloitelkoot sen ja pankoot kappaleet puiden päälle, mutta älkööt panko tulta; ja minä valmistan toisen mullikan ja asetan sen puiden päälle, mutta en pane tulta.*

24. *Sitten huutakaa te jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala." Kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Niin on hyvä".*

25. *Ja Elia sanoi Baalin profeetoille: "Valitkaa itsellenne toinen mullikka ja valmistakaa se ensin, sillä teitä on enemmän. Huutakaa sitten jumalanne nimeä, mutta älkää panko tulta. (18:23-25)*

"Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala" (18:24)

Baalia pidettiin hedelmällisyyden jumalana erityisesti antamiensa sateiden tähden. Sateisiin liittyi usein salamointia ja ukkosen jylinää – siis tulta taivaalta. Kansan silmissä Baal oli näin myös tulen jumala. Kaksintaistelutapa oli kansan mielestä reilu, toimittiinhan juuri Baalin vanhuusalueella, ja he hyväksyivätkin tarjouksen sanomalla *"Niin on hyvä" (18:24).*

Elian täytyi tietää saatanankin joskus langettaneen tulen taivaasta (Job 1:16; Ilm 13:13), mutta hän oli varma, ettei Herra sallisi nyt niin tapahtua sillä saatanan valta on aina rajattua valtaa (kts. esim. Job 1:12; 2:6). Elia tiesi toisenkin asian: Herran lähettämä tuli uhrialttarille oli merkki Hänen erityisestä läsnäolostaan, siitä, että Hän hyväksyi uhrin (3. Moos 9:24 ilmestysmaja; 1. Aik 21:26 uhri Jerusalemin edestä; 2. Aik 7:1 Salomon temppeli). Tämä tapa kävi siis varsin hyvin myös Elialle, koska hän tiesi toimivansa Jumalan käskystä.

Mutta miksi Elia puhui tulesta eikä sanonut: "Se jumala, joka lähettää sateen, on Jumala"? Sadettahan kaikki lopulta odottivat ja sekin olisi ollut toimimista Baalin vanhuusalueella ja kansa olisi senkin hyväksynyt. Elia tiesi, että ennen kuin Jumala voi lähettää sateensa, on tapahduttava jotain muuta! Kuivuushan oli nimittäin jumalallinen tuomio epäjumalan palvelemisesta (18:18) ja ennen sadetta Jumalan viha syntiä kohtaan piti hyvittää ja sovittaa veriuhrilla, sillä *"ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista" (Hepr 9:22)*, ja Jumalan kuluttavan tulen täytyi polttaa kansan edestä annettu kelvollinen uhri. Tästä oli kysymys Elian sanoissa *"Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala." (18:24).*

"Valitkaa ... valmistakaa ensin ... teitä on enemmän ... huutakaa jumalanne nimeä" (18:25)

Elia antoi selvän etulyöntiaseman Baalin profeetoille:

(1) heitä oli paikalla 450 – Elia oli yksin

(2) he saivat valita kahdesta mullikasta uhrinsa ensin – Elia tyytyi siihen, mikä jäi jäljelle

(3) he saivat käyttää rukoustaisteluunsa n. 6 tuntia – Elia jätti itselleen vain lyhyen iltatuhon

(4) heidän alttarilla olevia puita ei kasteltu – Elian alttari kasteltiin läpimäriksi syttymisen vaikeuttamiseksi

(5) he saivat yrittää langettaa tulta ensin, ja jos he olisivat siinä onnistuneet, niin kaksintaistelu olisi päättynyt heidän voitonjuhliinsa ilman Elialle tulevaa osuutta ja Elia olisi välittömästi surmattu hurmoksissa olevien Baalin pappien toimesta

Elia teki siis kaiken helpottaakseen heidän vastauksensa saamista, mutta teki sen itselleen mahdollisimman vaikeaksi.

Kuinka Elia uskalsi toimia näin? Hän antaa itse tähän vastauksen: "*tulkoon tänä päivänä tiettäväksi ... että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tämän*" (18:36). Siinä se on. Elia uskalsi toimia näin henkensä menettämisen uhallakin, koska hän tiesi tekevänsä kaiken Herran käskystä. Hän oli Keritin puron yliopisto- ja Sarpatin akateмиавuosinaan oppinut täysin luottamaan Herran sanaan kaikissa oloissa, mahdotto-mimmissakin. Siksi hän uskalsi toimia niin kuin hän toimi.

Tätä samaa rajatonta luottamusta Jumalan Sanaan Herra tahtoo meillekin koulus-saan opettaa – minkä mittaisia, nimisiä ja taseisia ne koulut sitten itse kunkin kohdal-la ovatkaan.

26. Niin he ottivat sen mullikan, jonka hän antoi heille, ja valmistivat sen. Sitten he huusi-vat Baalin nimeä aamusta puolipäivään asti, sanoen: "Baal, vastaa meille!" Mutta ei ääntä, ei vastausta! Ja he hyppelivät alttarin ääressä, joka oli tehty.

29. ... Mutta ei ääntä, ei vastausta, ei vaarinottoa! (18:26,29)

Baalin pappien itseään säästämättömistä toimista huolimatta tulta ei langennut, Herra ei sallinut Baalin saatanallisella voimallaan ilmestyä tulen jumalana.

30. Niin Elia sanoi kaikelle kansalle: "Astukaa minun luokseni." Ja kaikki kansa astui hä-nen luoksensa. Niin hän korjasi Herran alttarin, joka oli hajotettu. (18:30)

Hajotettu alttari kuvasi katkennutta suhdetta alttarin Jumalaan ja sen kunnostaminen kuvasi suhteen eheyttämistä: kunnostetulle alttarille Herra voi jälleen ilmestyä ja sii-hen Hän voi tulensa lähettää.

Meidänkin kohdallamme Jumalan uudistava työ alkaa Herran alttarin korjaamisesta, siitä oman henkilökohtaisen ja perheemme. Tämä merkitsee parannuksen tekemistä.

31. Ja Elia otti kaksitoista kiveä, yhtä monta kuin oli Jaakobin poikien sukukuntia...

32. Ja hän rakensi kivistä alttarin Herran nimeen... (18:31-32)

Israel oli synnin seurauksena hajonnut kahdeksi valtakunnaksi n. 65 vuotta aikai-semmin, mutta rakentamalla alttarin 12 kivistä eikä 10 kivistä Elia julisti, että Herra haluaisi yhdistää Israelin alttarin uhrin kautta yhdeksi kansaksi (toteutuu vielä kerran Israelin kansan kohdalla: Jer 11:11). Vihollisen halu on repiä ja hajottaa, mutta Juma-la haluaa korjata ja yhdistää – niin avioliitot, perheet kuin seurakunnatkin ja koko he-rätysliikkeen ...

33. Sitten hän latoi puut, paloitteli mullikan ja pani kappaleet puiden päälle.

34. Ja hän sanoi: "Täyttäkää neljä ruukkua vedellä ja vuodattakaa se polttouhrin ja puiden päälle." ... "Tehkää se kolmas kerta" ... (18:33-34)

Elia halusi ehkä juuri vuoren juurella virtaavasta Kiisonin purosta noudetulla vedellä – tämän virran vesihän tulisi kohta punaiseksi baalin profeettojen verestä (18:40) – sammuttaa perinpohjin ihmisajatuksistakin luulo alttarilla mahdollisesti kytevästä "vie-raasta tulesta". Meilläkin voi olla tilaisuuksissamme joskus keinotekoista hengen nos-

tattamista, kuin "vierasta tulta", mutta se ei kuulu Jumalan alttarille, se tulee sammuttaa. Tämä on Elian antama opetus meille.

Veden vuodattaminen alttarille puhuu toisestakin asiasta: se oli juomauhrin vuodattamista Herralle (*juomauhri*-sana esiintyy VT:ssa 64 kertaa). Pitkän kuivan kauden jälkeen 12 ruukullista vettä oli jo sinällään melkoinen uhri, Elia vaati ne vuodatettavaksi Herran alttarille ... ja tuo vesi toimikin kuin siemenvetenä: kohta alkaneessa rankkasateessa Herra antoi sen miljoonamiljoonakertaisesti takaisin. Tämäkin osoittaa myös sen, että Jumala ei jää kenellekään velkaa, vaan saa kaiken antamansa moninkertaisesti takaisin tässä ja/tai tulevassa elämässä (Mark 10:29-30).

36. Ja kun oli tullut hetki, jolloin ruokauhri uhrataan, astui profeetta Elia esille ja sanoi: "Herra, Aabrahamin, lisäkin ja Israelin Jumala, tulkoon tänä päivänä tiettäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja että minä olen sinun palvelijasi ja että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tämän.

37. Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, että tämä kansa tulisi näkemään, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä käännät heidän sydämensä takaisin."

38. Silloin Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin, puut, kivet ja mullan sekä nuoli veden, joka oli ojassa. (18:36-38)

Avainsanoja ovat "kun oli tullut hetki, jolloin ruokauhri uhrataan" (18:36). Ennen kuin Elia aloitti toimiaan, hän odotti tiettyä hetkeä ja tietyssä paikassa tapahtuvaa tekoa (18:29s.). Mikä tämä paikka oli ja mikä tämä hetki oli ja mikä tämä teko oli?

Paikka oli Jerusalemin temppeli ja teko oli ruokauhri, joka laskettiin Herran temppelin alttarille polttouhrin ja juomauhrin kera ja hetki oli 9. hetki eli klo 15 (2. Moos 29:39-42). Juuri tuohon aikaan temppelin alttarille alkuaan taivaasta langennut Jumalan tuli (2. Aik 7:1: tätä tulta pidettiin koko ajan vireillä eikä sitä päästetty milloinkaan sammumaan!) sytytti pappien sille laskemat uhrit polttaen ne tuhkaksi asti ja juuri tuolla samalla 9. hetkellä Elian alttarillekin "*Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin*" (18:38).

Elia siis liitti tietoisesti oman uhraamisensa samanaikaiseen uhraamiseen Jerusalemin temppelissä – mutta samalla hän liitti sen n. 900 vuotta myöhemmin Golgatalla uhrattavaan todelliseen Ruokauhuriin, Polttouhuriin ja Juomauhuriin, jonka ylle lankesi taivaasta Jumalan tuli – ja eikö juuri 9. hetkellä – silloinhan Jeesus antoi henkensä ristillä (Matt 27:46; Mark 15:34).

Kysyt: oliko Elia oikeasti tietoinen Kristuksen tulevasta uhrista? Luukas osoittaa, että oli, sillä hän kertoo kuinka Elia yhdessä Mooseksen kanssa keskusteli Kirkastusvuorella Kristuksen "*poismenosta* (= kärsimisestä ja kuolemasta, todellisesta exoduksesta, maailman Egyptistä Pääsiäislampaan so. Kristuksen veren kautta synnin orjuudesta vapautumisesta), *jonka hän oli saattava täytäntöön Jerusalemissa*" (Luuk 9:31). Elia olikin takuuvarmasti yksi niistä profeetoista, joista Pietari sanoo:

10. Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta,

11. ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniaista.

12. Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet (1.Piet 1:10-12).

Uskonkin VT:n puolella olleen henkilöitä, jotka ymmärsivät Kristuksen tulevan työn syvemmin kuin useat meistä asioihin veltosti perehtyneistä.

Elia liitti siis uhrinsa Kristuksen tulevaan uhriin, mutta myös meidän tulisi tehdä aina samoin: Jumalalle antamamme uhri tulee aina liittyä ja liittää Kristuksen uhriin jotta se ylipäättään kelpaisi Jumalalle (Ef 5:20; Kol 3:17; Hepr 13:15; 1. Piet 2:5). Mikään omasta itsestämme esiin nouseva ei kelpaa Hänelle.

Teemme vielä pari huomiota näihin jakeisiin. Elia kutsui Herraa nimeltä "*Aabrahamin, lisakin ja Israelin Jumala*" (18:36). Näillä sanoilla alttarille kokoamiensa 12 kiven lisäksi Elia tahtoi julistaa, miten Israelin kansan jakautuminen kahteen osaan ei ollut Herrasta: Jumala tahtoi koota kansansa Aabrahamin lapsina takaisin yhdeksi saman alttarin ääreen. Toiseksi Elia pyysi Jumalaa vastaamaan tulelle vahvistaakseen hänen toimineen kuivuutta julistaessaan ja nyt kansaa Karmelille kootessaan Herran käskyn mukaan (18:36) ja että Herra tällä osoittaisi olevan ylivertainen verrattuna tulen jumalana pidettyyn Baaliin verrattuna (18:37). Elia etsi siis kaikessa Jumalan kunniaa ja kansan parasta eikä omaa kunniaansa.

Jos mekin koko sydämestämme rukoilemme, anomme ja pyydämme rukousvastauksia tällä samalla mielenlaadulla ja nöyryydellä, niin Herra vastaa meillekin niin kuin vastasi Elialle.

Ja Elian rukouksen mukaisesti "*Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin, puut, kivet ja mullan sekä nuoli veden, joka oli ojassa*" (18:38). Herra osoitti olevansa suurempi kuin tulen jumalana pidetty Baal, miksi siis enää palvella turhia jumalia.

Näimme aikaisemmin, että Elian uhri Karmelilla oli ennakkokuva Jeesuksen uhrista Golgatalla, jonka me tiedämme olleen ainutkertainen: "*mutta nyt hän on yhden ainoan kerran maailman aikojen lopulla ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä.*" (Hepr 9:26). Ja kuin tälle kättä antaen tuli kulutti Elian asettaman polttouhrin lisäksi alttarikivet ja kaikki. Näin tämäkin uhri tuolla alttarilla jäi viimeiseksi, ei koskaan enää toistuvaksi.

39. *Kun kaikki kansa näki tämän, lankesivat he kasvoilleensa ja sanoivat: "Herra on Jumala! Herra on Jumala!"*

40. *Mutta Elia sanoi heille: "Ottakaa Baalin profeetat kiinni; älköön yksikään heistä pääskö pakoon." Ja he ottivat heidät kiinni. Ja Elia vei heidät Kiisonin purolle ja tappoi heidät siellä. (18:39-40)*

Kaiken kansan langetessa kasvoilleen maahan ja tunnustaessaan Herran Jumalakseen Baalin profeetat eivät näyttäneet langenneen maahan eivätkä yhtyneet tähän tunnustukseen. Heidät otettiin kiinni ja Elia surmasi heidät Karmelin juurella Kiisonin purolla. Kiisonin purossa virtasi tämän suuren tuomion ja voiton todisteena verta ja vettä – kuten jokaisena pääsiäisenä virtasi Kidronin purossa (tempppelin alttarilta veri johdettiin Kidronin puroon, joka virtasi aina Kuolleeseen mereen saakka värjäten sen rantaveden punaiseksi ja näin toteutui jollakin tasolla Hesekielin 47. luvun näky mereen virtaavasta kaksoisvirrasta!) ja kuten ainutlaatuisena pääsiäisenä virtasi Kristuksen puhkaistusta kyljestä (Joh 19:34) suuren tuomion ja voiton todisteeksi!

Niin, meidänkin sydämestämme kaikki se, mikä ei kuulu Herralle ja mikä ei tunnusta Kristusta Herraksi, tulee surmata ja hävittää: "*Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne ...*" (Kol 3:5-9). Näissä jakeissa Paavali nostaakin esiin pitkän listan Kiisonin purolle vietäviä vanhan ihmisemme tekoja, Kristuksen kanssa ristiinnaulittavia, jotta uusi ylösnousemuselämä voisi nousta meissä esiin voimallisemmin (3:3:1-4,10s.), jotta huuto "*Herra on Jumala*" voisi raikua kauttamme väkevämmin, jotta Jumalan sade voisi langeta kuivaan sydämen maaperään.

Joudun ajan puutteessa lukemaan Karmel-kertomuksen lopun Jaakobin kirjeestä, koska se on siellä lyhyemmin:

18. Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. (Jaak 5:18)

Jaakobin mukaan Elia rukoili rukoilemalla ettei sataisi (5:17) ja nyt 1. Kun 18. luvun loppujakeet osoittaa miten Elian oli rukoilemalla rukoiltava myös sateen alkamista (18:42-44), vaikka se oli Herran selvä lupaus (18:1). Ja sade tuli, oikein rakkasade, ja se kostutti kuivan maan ja sai sen jälleen hedelmälliseksi.

Koska Elian uhri Karmelilla viittaa Kristuksen uhriin Golgatalla, niin Elian uhria ja vuoren huipulla tapahtuvaa rukousta (huom. Kristus rukoili ristintyönsä jälkeen Isän tykönä helluntain tulemista, Joh14:12,16, ja opetuslapset rukoilivat luvatus PH:n tulemisesta, Apt 1:4-5,13-14) seuraava syyssade (Elisahan tavataan vain jonkin aikaa tämän jälkeen pellolla syyskylvöjä tekemässä, 19:19), viittaa ensimmäiseen helluntaihin, luvattuun PH:n sateeseen (vrt. Jes 44:3-4), joka oli niin ikään syyssade, se ensimmäinen sade – keskiajan pimeys oli tätä seuraavaa talvi ja ennen Herran tulemusta seurakunnan ylösottoon valmistava Pyhän Hengen vuodatus on kevätsade, se myöhäisempi sade (Raamattu puhuukin varsinaisesti kahdesta sadeajasta, syyssateesta ja kevätsateesta: 5. Moos 11:14; Jer 5:24; Joel 2:23).

Elian rukoustaistelu luvatus sateen saamiseksi ja opetuslasten kestävä rukous luvatus PH:n saamiseksi ensimmäisenä helluntaina osoittavat, että Jumalan varmat lupauksetkin on omistettava rukouksen kautta. Tämä on yksi hengen maailman lainalaisuuksista. Tämän periaatteen vahvistaa myös se, miten Daniel suhtautui lupaukseen Baabelin pakkosiirtolaisuuden päättymisestä 70 vuoden jälkeen: kun hän huomasi ajan olevan täyttymässä, hän ei jäänyt sohvalle kalenteri kädessä odottelemaan orjuusajan päättymistä, vaan hän kävi rukoustaisteluun kolmesti päivässä ja sen kautta omistamaan itselleen ja kansalleen Jumalan varman lupauksen (Dan 9:2s.).

Ja näin rukouksen ja anomisen kautta joudumme ja tahdomme mekin – eikö niin? – omistaa Jumalan lupaukset omalle kohdallemme ja seurakunnan kohdalle.

1. Mutta kun Ahab kertoi Isebelille kaiken, mitä Elia oli tehnyt ja kuinka hän oli tappanut miekalla kaikki profeetat,

2. lähetti Isebel sanansaattajan Elian luo ja käski sanoa: "Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jollen minä huomenna tähän aikaan tee sinulle samaa, mikä jokaiselle näistä on tehty". (19:1-2)

Isebel ei ollut lähtenyt Karmelille eikä tiennyt mitä siellä tapahtui. Sateen alettua hän olikin ilmeisen varma, että Baal oli voittanut kaksintaistelun ja hänen pappinsa ja profeettansa olivat saaneet sateen aikaan. Kun hän sitten kuuli mieheltään, miten asiat siellä olivatkin menneet, niin hän lähetti saman tien sanan Elialle ja vannoi kostavansa hänelle kaikkien profeettojensa veren seuraavana päivänä.

Isebel tehtyine ja vielä tekemättömine tekoineen (mm. Naabotin tapaus, 21. luku) ja nyt lausumine uhkauksineen mutta sittemmin Herran kädestä rajun tuomionsa saavana (2. Kun 9:7,10,22,30-37) ei tullut vain Ilmestyskirjan Tyatiran seurakunnan keskuudessa vaikuttavan väärän profeetan ja harhaopettajan Isebelin (2:20-23) edelläkulkijaksi, vaan häntä voidaan verrata "suureen Babyloniin, maan porttojen ja kauhistusten äitiin", joka oli "juovuksissa pyhien verestä" (17:5-6), mutta joka sai Herran kädestä lopullisen tuomionsa (18. luku).

3. *Kun tämä näki sen, nousi hän ja lähti matkaan pelastaakseen henkensä ja tuli Beersebaan, joka on Juudan aluetta.*
4. *Sinne hän jätti palvelijansa, mutta meni itse erämaahan päivänmatkan päähän. Hän tuli ja istuutui kinsteripensaan juureen. Ja hän toivotti itsellensä kuolemaa ja sanoi: "Jo riittää, Herra; ota minun henkeni, sillä minä en ole isiäni parempi".*
5. *Ja hän paneutui maata ja nukkui kinsteripensaan juurelle ... (19:3-5)*

Elia oli vuosian rukoillut kansalleen herätystä ja uskonpuhdistusta ja Karmelilla hän oli jo varma, että tämä tapahtui. Siksi lisebelin häneen kohdistunut raivo tuli hänelle yllätyksenä, se pelästytti hänet. Elia ei ollut kuitenkaan peloissaan ainoastaan itsensä tähden, vaan mitä ilmeisemmin hän pelkäsi oman kansansa tehneen nyt syntiä synnin päälle hylätessään näin pian Karmelilla tunnustamansa Israelin Jumalan ja joutuvan juuri kärsimänsä kuivuustuomion lisäksi jopa Herran laissaan uhkaamaan pakko-siirtolaisuuteen (5. Moos 28:24-37) – ja näin tapahtuikin myöhemmin Assurin toimesta (2. Kun 17:5s.) jolloin koko Pohjoinen valtakunta hävisi kuin olemasta. Ja Elia lähitikin syvästi masentuneena pakoon kantaen pelkoa itsensä ja kansansa kohtalosta. Suurikin Jumalan mies voi uupua ja masentua.

Elia jätti kansansa, hän lähti kohti etelää, vaelsi läpi Juudan aina Beersebaan sakka, jonne hän jätti palvelijansa ja jatkoi matkaansa yksin yhä vain syvemmälle erämaahan. Siellä Elia toivotti itsellensä kuolemaa Jobin (Job 6:9), Joonan (Joonan 4:3,8) ja Jeremian (Jer 15:10) tavoin, ja asettui kinsteripensaan juurelle nukkumaan ilmeisesti toivoen, ettei hänen tarvitsisi enää koskaan herätä tästä unestaan.

Mutta Jumalalla oli Elian suhteen toisenlaiset suunnitelmat, Herra oli varannut hänelle vielä tehtäviä ja siksi luemmekin:

5. *... Mutta katso, enkeli kosketti häntä ja sanoi hänelle: "Nouse ja syö".*
6. *Ja kun hän katsahti, niin katso, hänen päänsä pohjissa oli kuumennetuilla kivillä paistettu kaltiainen ja vesiastia. Niin hän söi ja joi ja paneutui jälleen maata.*
7. *Mutta Herran enkeli kosketti häntä vielä toisen kerran ja sanoi: "Nouse ja syö, sillä muutoin käy matka sinulle liian pitkäksi".*
8. *Niin hän nousi ja söi ja joi ... (19:5-8)*

Tässä tulee esiin kolme asiaa, joiden kautta Jumala alkoi hoitamaan masentunutta palvelijaansa: Ensiksi Herra antoi Elian nukkua ja lepääntyä, toiseksi Hän lähetti enkelinsä antamaan Elialle kaltiaisen ja raikasta vettä ja varmaankin Eliakin aikaa myöten yhdisti nämä Keritin purolla ja Sarpatin lesken luona kokemaansa ruokkimisihmeeseen ja niissä kokemiinsa Herran huolenpitoon. Kolmanneksi Elia sai Herran sanan "*Nouse ja syö, sillä muutoin käy matka sinulle liian pitkäksi*". Jumala puhui edessä olevasta matkasta, oikeastaan paljon enemmästäkin.

Näitä samoja keinoja Herra käyttää tänäänkin virvoittaessaan väsynyttä ja masentunuttakin lastaan: fyysinen lepo sekä ravitseva ja terveellinen ruoka ja tulevaisuuden ja toivon synnyttämä Jumalan Sana. Herran sanoista kävi myös ilmi kuinka Hän tiesi missä Elia oli ja mihinkä hän itse tietämättään oli matkalla. Elia ei siis ollutkaan vaeltamassa päämäärättömästi, vaan Jumalan ohjauksessa.

Meistäkin voi joskus tuntua, että vaellamme epätoivoisina ilman päämäärää, ilman mitään tarkoitusta ja Jumalan johdatusta. Mutta tämä ei useinkaan ole totta, vaan kaikkietävä Jumala valvoo työtänsä meissäkin koko ajan ...

8. *Niin hän nousi ja söi ja joi. Ja hän kulki sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Jumalan vuorelle, Hoorebille, asti. (19:8)*

Jos Elian juokseminen rankkasateessa hevosvaunujen edellä Karmelilta maratonmatkan Jisreeliin (18:46) oli jo yli-inhimillinen suoritus, niin tämä 40 päivän vaellus ruutikuivassa hedelmättömässä erämaassa taivaasta saamansa "enkeliä leivän" (vrt. Ps 78:25) voimalla oli vieläkin suurempi Jumalan ihme.

Miksi Herra ohjasi Eliaa juuri Hoorebille? Luulen Herran halunneen tällä muistuttaa Elialle samankaltaisuudesta Moosekseen: Eikä juuri Hoorebilla Herra ilmestynyt 40-vuotisen lammaspaimentamisen jälkeen kutsumustietoisuutensa menettäneelle Moosekselle ja uudistanut kutsunsa ja lähettänyt hänet takaisin kansansa luokse antamaan tehtävää varten. Ja myöhemmin Mooses otti palvelijakseen nuoren miehen, Joosuan (vastaa Elia-kertomuksessa Elisaa!), jonka Mooses sittemmin asetti seuraajakseen. Ja oikeastaan tämä kaikki tapahtui Eliallekin Hoorebilla, josta tuli Jumalan vuori, uudistetun kutsumuksen vuori, hänellekin

Niin kuin Herra uudisti Mooseksen ja Elian kutsumuksen lähettämällä heidät samoin Hän haluaa kutsua sinutkin omalle "Jumalan vuorelleen", ilmestyä ja uudistaa mahdollisesti keskenjääneen ja hiipuneen kutsumuksesi uuteen kukoistukseen.

Jätämme väliin useita jakeita ja jatkamme:

15. Herra sanoi hänelle: "Lähde takaisin samaa tietä, jota tulit, erämaan kautta Damaskoon. Mene ja voitele Hasael Aramin kuninkaaksi.

16. Ja voitele Jeehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi. Ja voitele sijaasi profeetaksi Elisa, Saafatin poika, Aabel-Meholasta.

17. Ja on tapahtuva näin: joka välttää Hasaelin miekan, sen surmaa Jeehu, ja joka välttää Jeehun miekan, sen surmaa Elisa." (19:15-17)

Jos katsoisimme Hasaelin ja Jeehun "voitelua", niin näkisimme niiden tapahtuneen vasta Elian ylösottamisen jälkeen ja vielä siten, että Hasaelin asetti ja näin tavallaan voiteli Aramin kuninkaaksi profeetta Elisa (2. Kun 8:12-13) ja Jeehun voiteli Israelin kuninkaaksi Elisan käskystä yksi hänen profeetanoppilaistaan (2. Kun 9:1-10). Sivuttamme millaisia nämä miehet olivat ja kuinka he tulivat miekkaa heiluttamaan, sen sijaan kiinnitämme huomion siihen, että Herra luki nuo voitelut, niin kuin luimme, Elian tekemiksi, vaikka hän ei niitä kirjaimellisesti itse tehnyt, mutta oli kuitenkin vastaanottanut niitä koskevan Herran sanan ja välittänyt ne seuraajalleen Elisalle. Eliankin kohdalla toteutui: "uskonsa kautta vielä kuoltuaankin puhuu" (**Hepr 11:4**) ja laajentaen voitaisiin sanoa "uskonsa kautta hän vielä kuoltuaankin tekee ja voitelee, valtuuttaa ja asettaa jne."

Sama periaate toimi ja toimii myös Paavalin kohdalla:

16. Kehoitin siis teitä: olkaa minun seuraajiani.

17. Juuri sentähden minä lähetin teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa; hän on muistuttava teitä minun vaelluksestani Kristuksessa Jeesuksessa, sen mukaan kuin minä kaikkialla, joka seurakunnassa, opetan. (1. Kor 4:16-17)

Esimerkillisen vaelluksensa lisäksi Paavali jätti jälkipolville muutakin: erityisesti Raamattuun kirjoittamansa kirjeet. Niiden kautta hän vielä kuoltuaankin jatkaa opettamistaan, tekemistään ja sielujen voittamistaan.

Jumala ei laske meidänkin tekemisiksemme vain sitä, mitä me elämämme aikana omin käsin ja jaloin teemme, vaan myös osan siitä, mitä jälkikäteen meidän rukoustaistelumme kautta tapahtuu, mitä toimintamme kautta uskoon tulleet ja julistuksemme kautta näkyensä saaneet tulevat tekemään. Tämäkin työ lasketaan osin meidänkin hyväksemme.

Katsotaan vielä lyhyesti aikanaan Elian sijaan astuvan Elisan voittoa.

19. Niin hän lähti sieltä ja kohtasi Elisan, Saafatin pojan, kun tämä oli kyntämässä; kaksi härkäparia kulki hänen edellensä, ja itse hän ajoi kahdettatoista. Kulkiessaan hänen ohitsensa Elia heitti vaippansa hänen päällensä.

20. Niin hän jätti härät, riensi Elian jälkeen ja sanoi: "Salli minun ensin antaa suuta isälleni ja äidilleni; sitten minä seuraan sinua". Elia sanoi hänelle: "Mene, mutta tule takaisin; tiedäthän, mitä minä olen sinulle tehnyt".

21. Niin hän meni hänen luotaan takaisin, otti härkäparinsa ja teurasti sen, ja härkään ikeellä hän keitti lihat; ne hän antoi väelle, ja he söivät. Sitten hän nousi ja seurasi Eliaa ja palveli häntä. (19:19-21)

Jeesus kutsui aikoinaan Matteuksen suoraan työpaikaltaan, tulliasemalta, seuraamaan itseään asettamalla hänet sittemmin apostoliksi (Mark 2:14). Samoin Jeesus kutsui verkkojaan heittelevän Pietarin ja Andreaan seuraamaan itseään ja teki heistä ihmisten kalastajia (Matt 4:18-20). Hän kutsui myös kalastuspuuhissa olevan Jaakobin ja Johanneksen ja hekin jättivät isänsä kalastusfirman ja lähtivät seuraamaan Jeesusta (4:21-22).

Ja vastaavasti Elia kutsui Elisan seuraamaan itseään tämän ollessa kyntämässä härrillä. Vaikka tuohon aikaan oli profeettoja (mm. 100 elossa olevaa profeetta mainitaan 1. Kun 18:13) ja profeettakouluja oppilaineen (ainakin Beetelissä ja Jerikossa, 2. Kun 2), Herra kutsui, yllätys yllätys, Elian seuraajaksi maallikon. En väheksy teologista koulutusta ja tällaista valmentautumista Herran työhön, vaan olen siunaamassa heitä ja rukoilemassa heille johdatusta, mutta tämä on syytä kuitenkin huomata: Herra voi tänäkin päivänä ottaa käyttöönsä maallikonkin, jopa kouluja käymättömän, ja asettaa hänet suureen tehtävään Suomen Siionissa. Tämä voi olla rohkaisun sana joillekin.

On kuitenkin syytä painottaa, että voitollensa jälkeen Elisasta ei tullut heti esiin astuva suurta profeettaa, vaan vuosikausiksi näkymätön ja vaatimattoman Elian palvelija – Elisasta nimittäin sanotaan miten "*hän nousi ja seurasi Eliaa ja palveli häntä*" (2. Kun 3:11) ja tästä palvelusta kerrotaan mm. kuinka Elisa "*vuodatti vettä Elian käsille*" (3:11). Niin kuin Herra valmisti Joosuaa Mooseksen seuraajaksi näkymättömissä (2. Moos 33:11; 4. Moos 11:28; 27:18-23), samoin oli Elisan kohdalla ja samoin on tie meidänkin kohdalla. Olet sitten koulutusta saanut tai sitä saamaton, niin Herra kasvattaa ja valmistaa sinua hiljaisuudessa, usein vaatimattoman ja näkymättömän palvelutyön kautta lopullisen kutsumuksesi paikalle.

Kun Elia kutsui Elisan, niin kerrotaan miten Elisa "*otti härkäparinsa ja teurasti sen, ja härkään ikeellä hän keitti lihat; ne hän antoi väelle, ja he söivät*" (19:21). Lähtiessä seuraamaan Eliaa Elisa poltti kaikki sillat takanaan, teki paluunsa entiseen elämäänsä mahdottomaksi.

Tällä samalla ehdottomuudella meidänkin tulee, ei vain kerran tulla uskoon, vaan myös astua kutsumuksemme tielle ...

5. tunti: to 11.9.2014 klo 18*"Silloin ... Elia ja Elisa " (2:1)*

Kuten eilen näimme vuosia ennen luvun 2 tapahtumia Elialle oli tullut Herran sana *"voitele sijaasi profeetaksi Elisa"* (1. Kun 19:16 Elisa oli Elian tavoin mies!). Elia toteutti tämän heittämällä vaipansa hetkellisesti Elisan päälle. Elisa jätti kaiken ja lähti lupauksensa mukaan seuraamaan ja palvelemaan Eliaa palaamatta koskaan takaisin menneeseen (1. Kun 19:19-21).

Tällä samalla ehdottomuudella jokaisen on lähdettävä taivastielle ja tällä samalla ehdottomuudella jokaisen tulisi pitää kiinni Herran antamasta kutsumuksesta.

Elisasta tuli siis Elian palvelija, mutta hänestä ei vuosiin kuulla mitään, hän palveli Eliaa kaikessa hiljaisuudessa ja julkisuudelta näkymättömissä, vain tämän me saamme tietää hänestä: *"Täällä on Elisa ... joka vuodatti vettä Elian käsille"* (2. Kun 3:11). Jeesus sanoo: *"Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä."* (Luuk 16:10); *"Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi."* (Matt 25:21). Ja Elisa oli vähässä uskollinen ja pääsi lopulta paljon haltijaksi.

Jos haluat kerran olla siinä, mihin Jumala on sinut kutsunut, sinun tulee nyt olla valmis vuosiakin palvelemaan Herraa nöyrästi Elisan tavoin, julkisuuden valokeilalta piilossa. Oikotietä Jumalan kutsumukseen astumiseen ei ole.

Nämä palveluvuodet kasvattivat Elisaa tulevaan tehtävään, vahdinvaihtoon – ja lopputentin muodostikin sitten tässä 2. luvussa kerrottu.

"2. Elia sanoi Elisalle: 'Jää tähän, sillä Herran on lähettänyt minut Beeteliin asti ... 4. sillä Herran on lähettänyt minut Jerikoon ...6. sillä Herran on lähettänyt minut Jordanille' Mutta Elisa vastasi: '... minä en jätä sinua'" (2:2,4,6)

Joka kerran kun Elia oli jatkamassa matkaansa uuteen paikkaan, Beeteliin, Jerikoon ja Jordanille, hän pyysi Elisaa jäämään seurastaan sinne. On kuitenkin selvää, että Elia ei oikeasti tahtonut Elisan jäävän sinne, vaan hän teki tämän koetellakseen vieläkö Elisan kotipellon reunalla vuosia sitten lausuma lupaus *"sitten minä seuraan sinua"* (1. Kun 19:20) oli voimassa.

Vastaavalla tavalla Ruutin kirjan Noomi koetteli miniöidensä aitoa halua seurata häntä Mooabista Beetlehemiin. Orpa kääntyikin takaisin kahden kehotuksen jälkeen (Ruut 1:8,11,14) eikä hänestä tämän jälkeen kuulla mitään, mutta kolmannenkin kääntymiskehotuksen jälkeen Ruut yhä riippui kiinni Noomissa seuraten häntä Jordanin yli – sen ylihän lopulta Elian ja Elisankin matka kulki! – perille Beetlehemiin saakka (Ruut 1:8,11,14-15,19). Ja tämän seurauksena Ruutista tuli yksi Jeesuksen kantaäideistä, vaikka hän oli moabilainen (Matt 1:5; vrt. 5. Moos 23:3). Ruutin peräänantamaton seuraaminen palkittiin.

Kun useat Jeesuksen seuraajat loukkaantuivat ja jättivät Hänet, Hän kääntyi niiden 12 puoleen kysyen: *"Tahdotteko tekin mennä pois?"* (Joh 6:66-67). Mutta Pietari vastasi tähän: *"Herra, kenen tykö me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat."* (Joh 6:68). Olkoon nämä sanat myös meidän todistuksemme nyt ja aina.

Kuinka Elisa vastasi Elian pyyntöihin jäädä siihen ja siihen paikkaan? Hän vastasi joka kerran Ruutin ja Pietarin tavoin: *"minä en jätä sinua"* (2:2,4,6). Elisa tiesi, että vain seuraamalla Eliaa koko tien, loppuun saakka, hän tulisi saamaan sen siunauksen, mitä hänen sydämensä janosi ja kaipasi.

Elisalla oli näin samaa peräänantamattomuutta ja vielä samasta syystäkin kuin patriarkka Jaakobilla, joka vastasi enkelin vaatimukseen "*Päästä minut, sillä päivä koittaa*" sanoilla: "*En päästä sinua, ellet siunaa minua*" (**1. Moos 32:26**) ja tämän seurauksena Jaakob sai kaipaamansa esikoissiunauksen eli kaksinkertaisen osan – ja juuri tätähän Elisakin odotti saavansa.

Tuohon aikaan raamattukoulujen oppilaita kutsuttiin alkukielessä "*profeetanpojiksi*" (KR: profeetanoppilas) ja he olivat näin Elian poikina hänen hengellisen pääomansa "laillisia" perillisiä. Mutta myös Elisa piti itseään Elian poikana – hänhän sanoi Elialle "*Isäni, isäni!*" (**2:12**) – , mutta tämän lisäksi hän piti itseään vieläpä Elian esikoispoikana, sillä hän vaati tältä itselleen kaksinkertaista osaa eli esikoispojan perintöä (5. Moos 21:17) kuten tulemme näkemään (2:9).

Katsomme seuraavaksi Elian ja Elisan yhdessä kulkemaa reittiä:

"kulkivat ... Gilgalista" (2:1)

Elian ja Elisan yhteinen matka 2. luvussa alkoi siis Gilgalista. Gilgal merkitsee "*ympyrä, piiri*", ja nimi tuli siitä, että Egyptistä juuri Kanaanin maahan saapunut Israelin kansan uusi sukupolvi ympärileikattiin siellä ja sieltä lähtien he alkoivat viettämään pääsiäistä lammasta syöden (Joos 5:2s.).

Esikuvallisesti ajatellen uskonelämämme alkaa aina Gilgalista. Siellä tapahtuu sydämen ympärileikkaus eli lihan ruuniin poispaneminen Kristuksen ympärileikkauksella ja sen hautaaminen kasteessa (Kol 2:11-12) ja siellä alkaa meidän pääsiäislampaamme, Kristuksen, syöminen (1. Kor 5:7; 10:16). Gilgal vastaakin uskonelämässä Kristuksen opin alkeita, joista Hepr. 6. luku puhuu. Mutta niin kuin Israelin kansa ei jäänyt Gilgaliin, vaan lähti sieltä eteenpäin valloittamaan Kanaanin maata Herran sotajoukkojen päämiehen ohjaamana (Joos 5:13s.) ja niin kuin Elia ja Elisa eivät jääneet Gilgaliin, vaan jatkoivat matkaansa, niin meillekin kuuluu sanat: "*Jättäkäämme* (= alkakaamme nyt rakentamaan tälle perustukselle) *sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta*" (**Hepr 6:1**). Gilgalista tulee siis jatkaa matkaa uskossa eteenpäin.

"Ja he menivät Beeteliin" (2:2)

1. Mooseksen kirjassa Beeteliin liittyivät Jaakobin tikapuut ja Herran läsnäolo, taivaan portti ja *Jumalan huone* – sitähän Beetel merkitseekin (1. Moos 28:12-13,16-17). Tällainen Beetel onkin kuva oikeasta seurakunnasta Jumalan huoneena (1. Tim 3:15), minne matkamme tulee Gilgalista jatkuakin. Mutta Israelin valtakunnan jakauttua kahtia Beetel muuttui välittömästi epäjumalain tyyssijaksi: Jumala vaihtui kultaiseen vasikkaan ja Herran pääsiäinen itse keksittyyn jäljittelyjuhlaan (1. Kun 12:26-33). Lisäksi tässä 2. luvussa kerrotaan myöhemmin Beetelin nuorten miesten (tätä alkukieli mieluummin tarkoittaa kuin pieniä poikia) rajusti pilkkaavan Elisaa huutelemalla tälle "*Tule ylös, kaljupää, tule ylös, kaljupää*" (**2:23**). Mutta kuin pahuuden vastavoimana Elialla oli Beetelissä raamattukoulu ja nyt viimeisellä ja kohtapäättyvällä matkallaan hän halusi selvästi hyvästellä ja rohkaista koulunsa oppilaita.

Mitä Beetelin kautta kulkeminen merkitsi Elisalle? Hänen silmänsä avautuivat näkemään, miten alas Beetel, kerran "*Jumalan huone*" mutta nyt "epäjumalan temppeli", olikaan vajonnut. Hän ymmärsi Beetelin raamattukoulun tulevana rehtorina tarvitsevana suurempaa Jumalan voimaa kuin Elialla oli – ja tämä jano sydämessään hän jatkoi matkaansa Eliaa seuraten.

Eikö me eletä samassa tilanteessa kuin Elia ja Elisa tullessaan Beeteliin: luopumus ja synty rehottavat kaikkialla yhä vain voimakkaammin – jopa joskus Jumalan huoneessa, seurakunnassakin. Mutta saako tämä meidät masentumaan ja menettämään lopunkin toimintatarmomme vai saako se meidät Elisan tavoin janoamaan yhä väkevämpää Jumalan voimaa ja Henkeä omaan elämäämme ja seurakunnan elämään voidaksemme vastata ajan haasteeseen.

"Ja he tulivat Jerikoon." (2:4)

Jerikon suuri ongelma oli kaupungin pilaantunut vesilähde, joka tuotti keskenmenoja ja kuolemaa (2:19,21). Kristuksessa avattu elävän veden lähde voidaan turmella ja pilata väärällä Sanan opetuksella ja ihmisopeilla ja silloin syntyy parhaimmillaankin vain hengellisiä keskosia. Jerikossa oli myös raamattukoulu, mutta sen oppilailta näytti puuttuvan puheistaan huolimatta sydämen usko todelliseen ylöstempaamisen – hehän vaativat päästä etsimään ylöstemmattua Eliaa vuorilta ja laaksoista (2:5,16-18).

Nähdessään tämän kaiken Jerikossa Elisa alkoi yhä vain enemmän janoamaan suurempaa Jumalan voimaa, Elian hengen kaksinkertaista osaa, voidakseen tehdä sen, mitä hänen tehtäväkseen Elian seuraajana tulisi: parantaa kaupungin vesi terveiden lasten syntymiseksi (2:19-22). Ja tähän samaan mekin tarvitsemme Jumalan Hengen voimaa ja tervettä Sanan opetusta.

"näiden kahden pysähtyessä Jordanille ... Kun he olivat tulleet yli (2:7,9)

Jordan oli ja on erityisesti kasteen ottamisen paikka. Näin Jordanin ylittämisen voidaan sanoa kuvaavan vanhan taakse jättämistä, siitä luopumista ja tämän jälkeen ylösnousemusvoimassa avatusta ovesta uuteen astumista.

Elia kohdalla Jordanin ylittäminen merkitsi hänen maallisen tehtävänsä päättymistä ja taivaaseen nousemista, mutta samalla oven avaamista – Elia lyödessä Jordaniin vesi jakaantui (2:8) – hänen seuraajalleen Elisalle tämän tulevaan tehtävään vihkiytymistä ja lopullista voittoa vasten.

Tässä kuvattu toistui tavallaan 900 vuotta myöhemmin samaisella Jordanilla, missä Eliaksi kutsuttu mies, Johannes Kastaja (Matt 11:13-14; 17:12-13), aivan kohta häntä väkevämmän ja suuremman tieltä syrjään väistyvä (Luuk 3:16; Joh 3:30-31), kasteessa vihki seuraajansa Jumalan antamaan virkaan. Ja heti tämän jälkeen Jumala voitelikin Jeesuksen kuin Elisan tavoin kaksinkertaisella osalla (*"Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi"*, **Hepr 1:9**) Kristukseksi PH:n laskeutuessa Jeesuksen päälle (Matt 3:13-17).

Elia siis vastaa Johannes Kastajaa ja Elisa Jeesusta. Näin "sukulaiskertomukset" selittävät, avaavat ja täydentävät toisiaan eli Raamattu selittää Raamattua.

Myös meillä jokaisella on elämässämme oma Jordanimme, kuoleman virtamme, riisuutumisen paikkamme, jonka ylitse meidän on käytävä saadaksemme "Elia kaksinkertaisen voitellun" tehtäväämme varten.

"Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle:' Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi'" (2:9)

Kun VT:n Jaakobin aika tuli lähteä tästä ajasta, kokosi hän työnsä jatkajat vuoteensa ympärille ja antoi heille kullekin erityisen tulevaan aikaan asti ulottuvan profeetallisen siunauksen. Ja vasta tämän jälkeen hän veti jalkanansa vuoteeseen ja tuli otetuksi

heimonsa tykö (1. Moos 48-49). Jeesus kokosi opetuslapsensa luokseen ja valtuutti heidät antamallaan lähetyksellä (Matt 28:16-20; Mark 16:14-19) ja lupasi pukea (viittaus vaatteeseen!) heidät voimalla korkeudesta (toteutui helluntaina). Ja vasta tämän jälkeen Hän nousi Isän tykö (Luuk 24:49-51; Apt 1:4-9).

Ja nyt Elia oli juuri ennen poisottamistaan tarjoamassa samaa työnsä jatkajalle, Elisalle. Elian sanat osoittavat:

(1) Ennemmin tai myöhemmin tulee aika, jolloin meidän itse kunkin on väistyttävä. Ja näin käy riippumatta siitä, miten korvaamattomina me itseämme pidämme tai miten arvostettuina toiset meitä pitävät.

(2) Kun Elian aika tuli lähteä, hän oli jo vuosia kouluttanut Jumalan osoittamaa nuorta miestä, Elisaa, työnsä jatkajaksi. Kun Mooseksen aika tuli lähteä, hän oli vastaavasti jo vuosia aikaisemmin alkanut kouluttamaan Joosuaa työnsä jatkajaksi. Kun Paavalin aika tuli lähteä, hän oli niinkään kouluttanut työnsä jatkajaksi Timoteuksen (2. Tim 2:1-2; 3:14;4:5-6). Ja näin asioiden olisi tarkoitus mennä tämäkin päivänä: Jumalalla on kyllä usein katsottuna jatkaja työllemme, mutta olemmeko puoleltamme antaneet hänelle eväitä tähän valmistautumiseen?

(3) Elian rajaamaton tarjous oli testi Elisalle. Samanlaisen tarjouksen Herra antoi Salomollekin tämän saadessa anoa Herralta mitä vain (1. Kun 3:5). Mitä suurempi vapaus on pyytää, sitä enemmän pyyntö paljastaa mitä sydämessä on. Salomo pyysi Herran mielen mukaisesti ja Herra antoi hänelle kaiken hänen pyytämänsä ja paljon muutakin (3:10-14). Mutta kuunnellaan nyt, mitä Elisa pyytää, sillä se paljastaa hänenkin sydämensä, kertoo mitä hän eniten janoaa ja arvostaa:

"Elisa sanoi: 'Tulkoon minuun sinun hengestäsi kaksinkertainen osa'" (2:9)

Tässä kaikki mitä hän pyysi! Elisalla oli ollut jano Elian voiman perään jo kauan, mutta tämän yhdessä kuljetun matkan aikana hänelle oli käynyt yhä vain selvemmäksi, ettei mikään vähempi kuin kaksinkertainen osa Elian hengestä ja voimasta tulisi riittämää. Hän halusi vain yhtä asiaa: muuttaa Jumalan voimalla vallitsevia asioita, jotka olivat käyneet kaiken aikaa vain pahemmiksi – ja siksi hän pyysi sitä mitä hän pyysi.

Jos koskaan niin nyt me elämme ajassa, jossa eilisen päivän voima ei riitä. Mutta kaipaammeko me lisää voimaa, pyydämmekö me kaksinkertaista hengen täyteyttä oman sukupolvemme vuoksi?

"Pyyntösi on vaikea täyttää" (2:10) – Elian sanat Elisalle

Elia kyllä tahtoi antaa Elisalle kaksinkertaisen osan hengestään, mutta hän sanoi tässä, että pyynnön täyttäminen ei ollut hänen vallassaan vaan Jumalan – ja siksi hän jatkoi:

"Mutta jos näet, kuinka minut otetaan pois sinun tyköäsi, niin se täytetään; jollet, niin se jää täyttämättä (2:10)"

Elia tiesi, että hänen poisottamiseensa liittyisi luonnollisin silmin näkymättömiä tapahtumia, mutta hän tiesi myös, että jos Jumala oli valinnut Elisan profeetaksi hänen sijajansa, niin Jumala avaisi hänen silmänsä Jumalan näkymättömään maailmaan – profeettaahan *"kutsuttiin muinoin näkijäksi"* (1. Sam 9:9), mutta jos Elisan silmä ei avautuisi, niin hänestä ei tulisi "näkijää", profeettaa Elian sijaan.

Mekin voimme saada Elisan tavoin "Elian kaksinkertaisen voiman" janoamalla ja odottamalla sitä, käymällä oman Jordan-virtamme poikki, sydämemme silmien avautumisen ja ylösnousemusvoiman kokemisen kautta. Ei muuten.

11. *Kun he niin kulkivat ja puhelivat, niin katso, äkkiä ilmestyivät tuliset vaunut ja tuliset hevoset, ja ne erottivat heidät toisistansa, ja Elia nousi tuulispäässä taivaaseen.*

12. *Kun Elisa sen näki, huusi hän: "Isäni, isäni! Israelin sotavaunut ja ratsumiehet!" Sitten hän ei enää nähnyt häntä ... (2:11-12)*

Jumala siis avasi tässä hetkessä Elisan silmät näkemään Jumalan näkymätöntä maailmaa: "*Kun Elisa sen näki*". Huomionarvoista on se, että myöhemmin Elisa näki samat tuliset vaunut ja tuliset hevoset sotatilanteessa (6:16-17. Tämä osoittaa sen, että:

(1) Elisan silmät avautuivat Jordanilla pysyvästi näkemään Jumalan maailmaa. Ja tämän saman Herra tahtoo tehdä meillekin: avata ja "*valaista sydämemme silmät*" (Ef 1:17-21; 3:16-19) pysyvästi eikä vain näkemään joitakin yksittäisiä unia, näkyjä tai ilmestyksiä. Ja Hän tahtoo lisäksi, että me avatuin silmin ja "*peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta*" muuttuaksemme Hänen kaltaiseksi (2. Kor 3:18).

(2) Vaikka Elia nousi taivaaseen, niin Elian Jumala jäi maanpäälle, vaikka Elian nousi tuulispäässä taivaaseen, niin Jumalan Henki tuulena ja tuulispäänä jäi tänne aika ajoin puhaltamaan (*tuulispää* -sana esiintyykin VT:ssa alkukielessä 22 kertaa; kts. myös Apt 2:2) ja vaikka Elisan ylösnousemisen näkyivät tuliset vaunut ja hevoset, niin nekään eivät nousseet Elian mukana taivaaseen, vaan Jumalan sotajoukkoina jäivät vaikuttamaan tänne. Israelin voima sodassa ei perustunutkaan ihmisvoimaan, vaan juuri näihin ihmissilmälle näkymättömiin Herran sotajoukkoihin.

Ja näin se on meidänkin kohdallamme: "*Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot.*" (Sak 4:6); "*Pukekaa yllenne Jumalan koko sotasasu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet.*" (Ef 6:11).

12. ... *Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahdeksi kappaleeksi.*

13. *Sitten hän otti maasta Elian vaipan, joka oli pudonnut hänen päältään ... (2:12-13)*

Elian noustua taivaaseen hänen vaippansa putosi hänen yltään. Tämän nähtyään Elisa repäisi omat vaatteensa kahtia merkiksi siitä, että oppilas Elisan aika oli nyt päättynyt ja hän puki ylleen Elian vaipan. Tämä vaippa oli ollut hänen yllään aikaisemmin jo hetken ja sen tuoman voiman vaikutuksesta hän saattoi tuolloin jättää kaikki ja lähteä seuraamaan Eliaa (19:19-21). Mutta nyt hän puki sen ylleen pysyvästi, se oli tästä lähtien pysyvästi osa häntä, hänen identiteettiään.

Elian vaippa puhuu hänen profeetanvirastaan, -lahjastaan ja -voimastaan (vrt. "*jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet*", Gal 3:27; tällä hetkellä Kristukseen pukeutuneet edustavat Kristusta tämän maan päällä, vrt. Apt 9:4; "*teidän päällenne puetaan voima korkeudesta*", Luuk 24:49, tämän vaateen ylle pukemisestahan Elisankin kohdalla oli lopulta kysymys!). Näin Elian vaipan päälle pukeminen merkitsi hänen tilalleen profeetaksi asettumista, hänen tyhjäksi jääneen paikkansa täyttämistä Elian kaksinkertaisella hengellä ja voimalla varustettuna.

Kun ylimmäinen pappi Aaron oli lähtemässä tästä ajasta ja jättämässä virkansa seuraajalleen, niin Mooses riisui Aaronin yltä ylimmäisen papin vaatteet ja puki ne hänen poikansa, Eleasarin, ylle, ja hänestä tuli tästä hetkestä alkaen isänsä tilalle ylimmäinen pappi (4. Moos 20:25-28). Tämä sama periaate siis toistui Elian ja Elisan kohdalla viitan putoamisessa ja sen päälle pukemisessa.

Vrt. Kun Jeesus naulittiin ristille, niin Hän antautui riisuttavaksi (Joh 19:23) – näin toiset saattoivat pukeutua Hänen vaatteisiinsa. Tähän sisältyy valtava hengellinen periaate: kaikkeen ja kaikesta, mistä Hän riisuutui meidän tähtemme ihmiseksi tullessaan ja ristintyössään, me voimme pukeutua!

Jokaiselta Herran palvelijalta jää tänne hänen pois siirtyessään palvelusvirka, kuin päältä pudonnut mantteli, joka odottaa Jumalan valmistamaa ottajaa ja päällensä pukijaa. Herran palvelijan kuollessa toimivaan seurakuntaruumiiseen ei ole tarkoitus jäädä elimellistä vajuusta, vaan Herra tahtoo täyttää aikaa myöten tyhjäksi tulleen paikan samansuuntaisella armoituksella varustetulla henkilöllä, jotta edelleen olisi voimassa:

11. Ja hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi (Ef 4:11)

14. Ja hän otti Elian vaipan, joka oli pudonnut tämän päältä, löi veteen ja sanoi: "Missä on Herra, Elia Jumala?" Kun hän siis löi veteen, jakaantui se kummallekin puolelle, ja Elisa kävi virran yli. (2:14)

Elisa toimi Jordanille saavuttuaan samalla tavalla kuin Elia hetkeä aikaisemmin: löi veteen Elian vaipalla ja se jakautui kahtia (Elisa kävi siis toistamiseen Jordanin ylitse). Veden jakautuminen oli merkki Elisalle itselleen siitä, että Elia Jumala oli nyt hänen Jumalansa, hän oli nyt saanut pyytämänsä Elia hengen kaksikertaisena (voitaisiinko sanoa, että kaksinkertaista voimaa vastasi näin kaksinkertainen kuolema?) ja hän oli nyt profeetta Elia tilalla. Mutta veden jakautuminen oli myös vahva merkki ulkopuolisille siitä, että Jumala oli voidellut Elisan profeetan virkaan Elia sijaan: veden jakautumisen nähdessään profeetanoppilaat sanoivatkin: "*Elia henki on laskeutunut Elisaan*" (2:15).

Korintton seurakunta oli Paavalin apostolinviran kiistaton sinetti (1. Kor 9:1-3). Jos meillä on kutsumus ja voitelu Jumalalta tiettyyn virkaan, niin sen todistelu ja mainostaminen ei kuulu meille, vaan se tulee kyllä ilmeiseksi toisillekin palvelutyömme hoidon kautta (Matt 7:16-18). Jos siis toiset eivät tuota lahjaa ja armoitusta meissä havaitse, niin silloin sitä ei yksinkertaisesti meillä olekaan.

Päätämme sarjan tähän emmekä lähde seuraamaan Elisaa pidemmälle. Mutta jääkäämme kukin kohdaltamme janoamaan Elia kaksinkertaista voimaa sillä ajan haasteet ovat niin suuret, ettei vähempi riitä – ja Jumala on sen meille antava.